

UNIVERZITA KARLOVA

Fakulta tělesné výchovy a sportu

Vývoj olympijských výkonů ve snowboardingu v

U-rampě

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Matouš Jindra, Ph.D.

Vypracoval:

Bc. David Ježek

Praha, 2020

Prohlašuji, že jsem závěrečnou diplomovou práci zpracoval samostatně a že jsem uvedl všechny použité informační zdroje a literární prameny. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne

.....

podpis diplomanta

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své diplomové práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto diplomovou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta / katedra:

Datum vypůjčení:

Podpis:

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval především PhDr. Matouši Jindrovi, PhD. za odborný a vřelý přístup, velmi cenné rady, časovou flexibilitu a v neposlední řadě velkou trpělivost při konzultacích. Dále bych rád poděkoval rodině a nejbližším přátelům, kteří mě po celou dobu studia podporovali.

Abstrakt

Název:

Vývoj olympijských výkonů snowboardingu v U-rampě

Cíle:

Cílem diplomové práce je analýza výkonů snowboardistů v U-rampě a parametrů tratí v letech 1998 až 2018 na zimních olympijských hrách.

Metody:

Hlavní metodou bylo pozorování a porovnávání závodníků v U-rampě. V každém ročníku ZOH byli vybráni 3 nejlepší sportovci a sportovkyně v dané kategorii. V diplomové práci byla použita metoda porovnávání, pozorování a obsahová analýza.

Výsledky:

Výsledky přinášejí přehled jednotlivých jízd v U-rampě na ZOH od roku 1998 do roku 2018 v závislosti na zvolených kritériích pozorování. Dále porovnávají vzájemně jednotlivé jízdy a poukazují na vývoj výkonů.

Závěr:

Vývoj vybraných parametrů byl znatelný, avšak ne zcela kontinuální. Dvě hypotézy byly vyvráceny a jedna potvrzena.

Klíčová slova:

snowboard, výkon, soutěž, vývoj, U – rampa

Abstract

Title:

Development of Olympic snowboarding performances on the halfpipe

Objective:

The aim of the diploma thesis is to analyze the performance of snowboarders on the halfpipe in the years 1998 to 2018 at the Winter Olympics Games.

Methods:

The main method was to observe and compare the competitors on the halfpipe. In each year of the Olympic Games, the 3 best athletes in the given category were selected. The method of comparison, observation and content analysis was used in the diploma thesis.

Results:

The results bring an overview of individual rides in the halfpipe at the Winter Olympics Games from 1998 to 2018, depending on the selected observation criteria. They also compare individual rides and point out the development of performance.

Conclusion:

The development of selected parameters was noticeable, however not completely continuous. Two hypotheses were refused and one was confirmed.

Keywords:

snowboard, achievement, competition, development, halfpipe

Obsah

1 ÚVOD	11
2 HISTORIE SNOWBOARDINGU	13
3 VÝKONNOST VE SNOWBOARDINGU	20
3.1 STRUKTURA SPORTOVNÍHO VÝKONU	20
3.1.1 Somatické faktory	22
3.1.2 Kondiční faktory	22
3.1.3 Faktory techniky.....	23
3.1.4 Faktory taktiky	24
3.1.5 Psychické faktory	24
4 CHARAKTERISTIKA SOUTĚŽNÍCH DISCIPLÍN	26
4.1 ALPSKÉ DISCIPLÍNY	26
4.2 FREESTYLE	26
4.3 SNOWBOARDCROSS / BOARDERCROSS	27
5 HALF PIPE (U-RAMPA)	28
5.1 HODNOTÍCÍ KRITÉRIA	28
5.2 ZÁKLADNÍ TERMINOLOGIE.....	31
5.2.1 Obecné.....	31
5.2.2 Grabs.....	33
5.2.3 Základní skoky.....	34
6 CÍLE A ÚKOLY PRÁCE	36
6.1 STANOVENÍ HYPOTÉZ	36
6.2 METODOLOGIE.....	37
7 VÝSLEDKOVÁ ČÁST	39
7.1 ZOH NAGANO 1998	39
7.1.1 Organizátorská struktura.....	39
7.1.2 Muži	40
7.1.3 Ženy.....	43
7.2 ZOH SALT LAKE CITY 2002	46
7.2.1 Organizátorská struktura.....	46
7.2.2 Muži	47
7.2.3 Ženy.....	49
7.3 ZOH TURÍN 2006	51

7.3.1 Organizátorská struktura.....	52
7.3.2 Muži.....	52
7.3.3 Ženy.....	55
7.4 ZOH VANCOUVER 2010.....	57
7.4.1 Organizátorská struktura.....	57
7.4.2 Muži.....	58
7.4.3 Ženy.....	60
7.5 ZOH SOCHI 2014.....	62
7.5.1 Organizátorská struktura.....	62
7.5.2 Muži.....	63
7.5.3 Ženy.....	65
7.6 ZOH PCHJONGJIANG 2018.....	68
7.6.1 Organizátorská struktura.....	68
7.6.2 Muži.....	68
7.6.3 Ženy.....	71
8 TENDENCE VÝVOJE VÝKONŮ A JEDNOTLIVÝCH PARAMETRŮ	75
8.1 PARAMETRY TRATÍ	75
8.2 ANALÝZA JÍZD.....	76
8.2.1 Počet skoků.....	76
8.2.2 Nejobtížnější trik.....	78
8.2.3 Celková rotace	80
8.3 KOMPARACE VÝKONŮ Z LET 1998 A 2018	82
9 DISKUZE	83
10 ZÁVĚR	85
11 SEZNAM OBRÁZKŮ TABULEK A GRAFŮ	88
12 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	92

Seznam použitých zkratk

resp.	Respektive
tzv.	Takzvaně
tzn.	To znamená
ZOH	Zimní olympijské hry
JSBA	Japonská snowboardingová asociace
NASBA	Severoamerická snowboardingová asociace
SEA	Snowboardingová evropská asociace
ISA	Mezinárodní snowboardová asociace
PSA	Mezinárodní profesionální asociace
ISF	Mezinárodní snowboardingová asociace
FIS	Mezinárodní lyžařská federace
MOV/IOC	Mezinárodní olympijský výbor
WSF	Mezinárodní snowboardová federace
IJC	Mezinárodní komise rozhodčích

1 Úvod

Snowboarding je relativně mladým sportovním odvětvím, které se v současné době těší stále se zvyšující popularitě. Zpočátku zaznamenával největší rozmach u mladší generace sportovních nadšenců, avšak s postupem času, kdy tento sport upoutal nejen svou atraktivitou a dynamikou, se na sjezdovkách stále častěji setkáváme i s jezdci ze starších věkových kategorií.

Podstatou tohoto sportu je klouzání se na prkně, které má jezdec pevně připoutané k nohám, ze svahu dolů. Snowboarding stále patří k jednomu z nejdynamičtěji se rozvíjejících sportů současnosti. Od svých prvopočátků prošel mnoha změnami, které se týkaly příslušenství, samotného snowboardového prkna, i stylu jízdy.

Velmi zajímavý je pohled na snowboarding jako na soutěžní disciplínu, neboť tento sport si svou cestu k oblibě veřejnosti musel v minulosti složitě vybudovat. Zejména zařazení snowboardingu do programu zimních olympijských her (dále ZOH) na sebe nechalo dlouho čekat. Tuto práci jsem se rozhodl věnovat postupnému vývoji výkonů jednotlivých sportovců účastnících se závodů ve snowboardingu na ZOH se zaměřením na disciplínu U-rampa.

Téma své diplomové práce jsem si zvolil cíleně, neboť můj život je již dlouhá léta spojen s jízdou na “boardech”, ať se jedná o jízdu na vodě, na asfaltu či na sněhu. Ovšem snowboarding mě jako jediný z uvedených variant oslovil hned v prvních okamžicích jízdy. Jak řekl Lurie (1996): „Představte si sport, ve kterém se slučuje krása surfování, rychlost sjezdového lyžování a mladistvý skateboarding s graciézností baletu. To je snowboarding.“. Já sám se snowboardingu věnuji již více než 10 let. Zpočátku jsem se tomuto sportu věnoval pouze rekreačně, ale před 5 lety jsem toto své snažení povýšil na trenérskou úroveň. Za celou tuto dobu jsem se osobně nikdy nesetkal s tím, že by začínající jezdec okamžitě snowboarding odsoudil k ztracení. Samozřejmě se našli tací, kterým tato sportovní disciplína příliš neříká a upřednostňují jiné sporty, případně u zimních sportů preferují například lyžování.

Diplomová práce je rozdělena do dvou částí. V první části bude snowboarding stručně představen. Zmíněna bude jeho historie, faktory ovlivňující sportovní výkon a v neposlední řadě rozšíření povědomí o jeho jednotlivých snowboardingových

disciplínách s prioritním zaměřením na U-rampu. Právě U-rampa byla jednou ze dvou prvních snowboardingových disciplín, kterých se mohli sportovci účastnit na ZOH. Druhá část této práce bude zaměřena na shrnutí výsledků z jednotlivých ZOH, kde měla U-rampa své zastoupení. Další částí bude systematická analýza vývoje výkonnosti nejúspěšnějších jezdců v této disciplíně. V neposlední řadě dojde i ke zmínění vzrůstající tendence zvyšování obtížnosti jednotlivých triků u vrcholových snowboardistů v průběhu jednotlivých ZOH.

Byl bych rád, kdyby tato diplomová práce posloužila jako informační materiál nejen pro zájemce o tento zimní sport, ale také pro širší veřejnost, která díky ní bude moci objevovat krásy snowboardingu.

2 Historie snowboardingu

Stejně jako u většiny sportů nelze ani u snowboardingu určit konkrétní datum, které by bylo možné spojit s jeho vznikem. Jednotlivé publikace se v tomto tedy mohou mírně odlišovat. Pokud bychom chtěli pátrat po počátcích čehosi, co připomínalo dnešní snowboarding, dalo by se vrátit až o několik tisíc let zpět. Důkazem těchto domněnek mají být kresby a texty, nalezené ve Skandinávii, Střední Asii a na Sibiři. Například ve Švédsku byla nalezena krátká široká lyže, u které je stáří odhadováno zhruba na 500 let. Avšak o tom, nakolik je možné nalezené kresby či texty spojovat se snowboardem, jak ho dnes známe, lze v současnosti pouze polemizovat a jen velice těžko budeme schopni posoudit, zda je toto tvrzení pravdivé či nikoli (Binter, 2002).

Za pomyslné průkopníky v oblasti snowboardingu můžeme považovat Rakušana Toniho Lenhardta, který v letech 1914 k jízdě na alpských svazích používal tzv. Monogliter. Pod tímto názvem se skrývala širší deska se zahnutou přední částí, na které se stálo čelně ve směru jízdy. Z přední části desky byla vyvedena dřevěná tyč s madlem, která zajišťovala jednak spojení s deskou a také sloužila pro udržení rovnováhy (ISHA, 2008).

Obrázek 1: Monogliter (<http://deamonzpodsveti.blog.cz/0710/snowboardy-historie>)

Roku 1929, tedy o patnáct let později, je zaznamenána další zmínka o možném předchůdci dnešního snowboardu. Američan M. J. Burchett z dřevěné desky vyřízl jednu širokou lyži, ke které si nohy přivazoval řemeny z opratí nebo prádlní šňůrou (ISHA, 2008).

Tím se pozvolna dostáváme již ke skutečnému počátku snowboardingu. Ten je datován do roku 1963, kdy americký skateboardista a lyžař Tom Sims spolu s Johnem

Murrayem vynalezli tzv. „ski-board“. V té době bylo Tomovi pouhých 13 let a není se tedy čemu divit, že většina lidí považovala daný vynález za pouhou kuriozitu (Fourny, a další, 2003).

Nezávisle na do té doby nevyužitě konstrukci Toma Simse se o dva roky později, tedy v roce 1965, dostává do podvědomí Sherman Poppen z Michiganu. Tento americký vynálezce se snažil vymyslet nějaký dárek k Vánocům pro své děti. Inspirací mu byla jeho dcera Wendy, u které si všiml, že při jízdě na saních ráda zkouší jízdu ve stoje se šikmým postavením nohou a saně si přidrží provázkem. Na tento popud sešrouboval k sobě pár lyží v jedno dlouhé prkno, na kterém jezdec stál, a řídil ho šňůrou upevněnou ke špičce. Jeho žena Nancy to popsala jako surfování na sněhu, tedy „snurfování“, z čehož vznikl i název tohoto prkna – „snurfer“. Později nahradil sjezdové lyže lyžemi vodními. O tato sněžná prkna postupně začal být velký zájem, což Shermana iniciovalo k tomu, aby si svůj vynález patentoval a založil firmu Brunswick. Tato společnost vyráběla „snurfery“ komerčně, přičemž hned v prvních letech se prodalo přes půl milionu kusů.

Obrázek 2: Snurfer (<https://www.vintagewinter.com/products/brunswick-snurfer-snowboard>)

Jak uvádí Weis (1993), od roku 1968 Poppen organizoval závody, na kterých se začal objevoval i Jake Burton Carpenter. Tento zdatný lyžař a začínající snowboardista zkoumal nedostatky, které dané produkty měly. Nejvýraznější úprava spočívala v přimontování vázání z gumových pásek k desce. Zároveň také začal s vývojem vlastní

konstrukce desky. Již od roku 1972 využíval k jízdě vlastnoručně upravené desky (Thorpe, 2012).

V témže období se objevují surfař Wayne Stoveken a experimentátor Dmitrij Milovich. Wayne Stoveken předvedl nákresy nového snowboardu s konstrukčními prvky vycházejícími z výroby lyží a surfů. Dmitrij Milovich se pustil do výroby první technicky vyspělé konstrukce a k odlití svých prknem začal využívat polyester. Stále se výrazně opíral především o výrobu a stavbu surfu, proto tato prkna neměla dlouhou životnost. Nicméně i nadále pokračoval ve výrobě a v inovacích. V roce 1973 si nechal patentovat prkno s laminátovou deskou uvnitř. Zpočátku vyráběl desky pouze pro přátele a pro lidi, kteří o něm četli v časopisech Newsweek a Playboy (Weis, 1993).

Následovalo období zakládání společností zaměřující se na výrobu snowboardů. V roce 1976 zakládá Dmitrij Milovich vlastní společnost, která se specializovala především na výrobu prken, jimž se říkalo „Winterstick“, avšak vzhledem k velmi nákladné výrobě a nízké životnosti nemělo jeho podnikání dlouhého trvání. Ve stejném roce zakládá Tom Sims se svým spolupracovníkem Chuckem Barfootem společnost pod názvem SIMS. Oba partneři se do té doby spíše věnovali skateboardingu a surfování. Jejich snowboardy se od ostatních odlišovaly především tím, že k laminátové konstrukci bylo přidáno dřevěné jádro a ocelové hrany. Snowboard ze sklolaminátu jako první vyrobil Chuck Barfoot, který si zároveň založil vlastní společnost pod názvem Barfoot. V roce 1977 Jake Burton vyhrál snurferské závody na prkně vlastní výroby. Na základě toho si založil svoji společnost na výrobu snowboardů Burton a zároveň představil novou kolekci moderních prken Backhill. V roce 1980 zmíněné společnosti zavedli do výroby snowboardů lyžařskou technologii P-tex (Fourny, a další, 2003).

Obrázek 3: Vývoj snowboardů společnosti Burton (<https://fee.org/articles/rip-jake-burton-snowboard-innovator-and-renegade-entrepreneur/>)

V roce 1981 se v Coloradu konaly historicky první oficiální snowboardové závody ve slalomu, které vyhrál již zmiňovaný Tom Sims. Přes stoupající zájem o tento sport k němu lyžařská střediska bohužel zaujímala odmítavý postoj, jelikož byl snowboarding stále brán pouze jako výstřelek mladé generace. Zároveň kvůli zvyšujícímu se počtu úrazů a ujíždění prken ze svahu byl snowboardistům vstup na sjezdovky zakázán a vleky se pro ně uzavřely. Jezdci v tomto období byli odkázáni na vycházení kopců „po svých“ a na jízdu ve volném terénu. Toto mělo za následek rebelantské chování snowboardistů na sjezdovkách, kdy byli tito jezdcí odloučeni od ostatních, což je samotné naopak velmi stmelovalo. Bohužel tato omezení pocítily i společnosti zabývající se výrobou snowboardů. Část z nich přišla téměř na mizinu a některé dokonce bohužel zkrachovaly. Společnostmi, které tuto krizi přečkaly, a v podnikání v tomto odvětví i nadále pokračovaly, byly společnosti Burton a SIMS (Lurie, 1996).

Vznik první snowboardové asociace datujeme do roku 1982. Tato asociace byla založena v Japonsku pod názvem JSBA. V tom samém roce byl uspořádán první snowboardový turnaj v japonském lyžařském areálu Kyowa. Tato asociace se později spojila se severoamerickou federací NASBA (Binter, 2006).

V roce 1983 se poprvé ve snowboardovém světě objevuje pevné vázání, které stabilně spojuje nohy jezdce s prknem. S touto úpravou přišel jako první Jeff Grell. V závislosti na tomto vylepšení se začínala výrazně zmírňovat veškerá omezení, neboť odpadla hrozba uvolnění nohou z vázání a s tím spojené ujetí snowboardu ze svahu.

Zároveň začínaly vznikat i různé skokánky, U-rampy a jiné komponenty vyžívané pro freestyle jízdu. Další významnou událostí v tomto roce byl první národní pohár snowboardingu organizovaný Jakem Burtonem Carpenterem, konající se ve Snow Valley ve Vermontu (Thorpe, 2012).

V tomto období se snowboarding rozšířil i do Evropy. Nejvýznamnější z pohledu rozvoje tohoto sportovního odvětví bylo Švýcarsko. Jako první Evropan se s americkými profesionály na závodech ve slalomu pořádaných v Calgary zvládal měřit švýcarský mistr ve skateboardingu José Fernández. Právě ve Švýcarsku se konaly první snowboardinové závody na evropském kontinentu. V roce 1986 bylo uspořádáno první Mistrovství Švýcarska se zahraniční účastí. Toto mistrovství proběhlo pod záštitou prvního snowboardového klubu, který ve Švýcarsku vznikl v téže roce. Tyto závody vyhrál José Fernández, který ovlivnil rychlostní závodní snowboarding. Vyvinul deskové vázání, do kterého se daly upnout tvrdé skeletové boty, což usnadňovalo provádění celé řady dovedností (Thorpe, 2012).

Dalším významným rokem byl rok 1987, kdy se v italském Livignu, v americkém Breckenridge a ve Švýcarském St. Moritz konala neoficiální mistrovství světa. Paul Alden spolu s dalšími jezdci zformoval v tomtéž roce zmiňovanou asociaci NASBA. Tento akronym byl použit z toho důvodu, že NASA již bylo v minulosti použito. Hlavním cílem asociace bylo uspořádat světový pohár a spojit se s Evropskou asociací SEA. Již v sezóně 1987/88 proběhl první seriál závodů Světového poháru, který se konal ve střediscích Bormio, Zurs, Avoriaz, Breckenridge a Stratton. Tyto závody již byly zaštitěny sponzoringem velkých společností jako například Swatch, Suzuki či O'Neill. Světové poháry pokračovaly ve stejném duchu i v následujících letech (Binter, 2006).

V sezóně 1989/90 došlo ve snowboardingu raketovému vzestupu. Vznikla Mezinárodní snowboardová asociace – ISA starající se o koordinaci dění ve snowboardingu a Mezinárodní profesionální asociace – PSA hájící zájmy profesionálních závodníků (Binter, 2006).

V roce 1991 byla založena Mezinárodní snowboardová federace – ISF, která v následujících deseti letech zastřešovala světový snowboarding. Spadaly pod ní veškeré doposud existující organizace. V roce 1992 se konalo první oficiální Mistrovství světa v rakouském Ischglu, kterého se zúčastnilo 240 závodníků z více než 20 zemí světa.

Nezávisle na tomto dění začala od roku 1992 vyvíjet aktivity ve snowboardingu Mezinárodní lyžařská federace – FIS. Postupně začala koordinovat závody na všech úrovních od národních soutěží, kontinentálních soutěží, přes poháry FIS až po světové poháry (Binter, 2006).

Tím ovšem došlo k tomu, že mnohé soutěže byly zastřešovány dvěma odlišnými organizacemi. Některé disciplíny naopak spadaly pouze pod FIS, nebo pouze pod ISF. V roce 1993 Mezinárodní olympijský výbor – MOV uvažoval o zařazení snowboardingu do programu ZOH v norském Lillehameru. Proti tomuto návrhu se ovšem ohradila organizace FIS, jelikož nepovažovala snowboarding za plnohodnotný sport. Snowboardingové závody také představovaly určitou hrozbu pro závody lyžařské. Bylo tedy rozhodnuto, že snowboarding se představí na nadcházejících ZOH pouze jako kulturní exhibice. FIS se ale ohradila i proti tomuto návrhu a zažádala o jeho zrušení. Organizace ISF byla z těchto jednání zcela vyřazena (MacArthur, 2010).

V červnu roku 1994, na výročním zasedání FIS v Rio De Janeiru bylo odhlasováno, že snowboarding bude oficiálně patřit k dalšímu odvětvím této organizace. V tom samém roce prezident asociace ISF v oficiálním dopise MOV požádal o ustanovení ISF jako ústřední organizace zaštiťující snowboarding. Odpověď MOV obsahovala informaci, že vzhledem k tomu, že tuto disciplínu má pod sebou organizace FIS je nutné tyto kroky projednávat s touto organizací. V Dalších letech se snowboarding, již definitivně stal disciplínou FIS, to mělo za následek zhroucení ISF. Dle názoru mnohých jezdců tento krok snowboardingu jako sportu velmi ublížil (MacArthur, 2010).

V roce 1997 bylo možné na televizních obrazovkách sledovat velice prestižní mezinárodní závod první zimní X-Games, které organizovala sportovně zaměřená stanice ESPN. Snowboarding se stal součástí tohoto závodu. Tento pořad bylo možné shlédnout ve 198 zemích v 21 různých jazycích. Přímo v místě konání závodu v Kalifornii v Snow Summitu bylo přítomno 38 000 diváků. V současné době patří X-Games mezi jednu z největších celosvětových snowboardingových událostí (Binter, 2012).

K největšímu masovému rozvoji a nárůstu počtu jezdců zaznamenal snowboarding v devadesátých letech. Horská střediska začala více přizpůsobovat svou nabídku služeb potřebám snowboardistů, jelikož pro provozovatele se tato skupina stala

významným faktorem ovlivňujícím jejich tržby. V roce 1998 se snowboarding pod záštitou FIS již objevil na ZOH v Naganu (Weis, 1993).

Od té doby je snowboarding považován za plnohodnotný sport. Do dnešního dne se již konalo mnoho událostí a závodů. Profesionální jezdci neustále zdokonalují své dovednosti a předvádějí stále složitější a rizikovější triky. Za zmínku také ještě stojí rok 2002, ve kterém dochází ke krachu a s tím spojenému ukončení činnosti ISF. V srpnu téhož roku byla založena Světová snowboardová federace – WSF, která v současnosti zajišťuje World Snowboard Tour – WST, což je série závodů pořádaná po celém světě a řadí se mezi nejprestižnější snowboardové události (Binter, 2012).

3 Výkonnost ve snowboardingu

Výkonnost závodního snowboardingu je orientována především na sportovní výkon realizovaný formou soutěže, které jsou buď oficiální či neoficiální. Sportovní výkon je podložený náročným tréninkem. S tím je spojena celá řada dalších faktorů ovlivňující systém, ve kterém se uplatňují jednotlivé složky sportovního tréninku.

3.1 Struktura sportovního výkonu

Výkony ve snowboardingu stejně jako v jiných sportech se realizují ve specifických pohybových činnostech, jejichž obsahem je řešení úkolů, které jsou vymezeny pravidly příslušného sportu a v nichž sportovec usiluje o maximální uplatnění výkonových předpokladů. Výkony jsou ovlivňovány mnoha faktory, které můžeme rozdělit na působení vnitřních a vnější vlivů. Tyto vlivy jsou vzájemně propojeny a pro potřeby efektivního a účinného tréninku je nutné se v této problematice orientovat (Dovalil, 2002).

Sportovní výkon můžeme interpretovat jako vymezený systém prvků, které mají určitou strukturu, zákonité uspořádání a jsou propojeny sítí vzájemných vztahů. Jednotlivé prvky mohou být motorického, fyziologického, somatického nebo psychologického rázu. Mohou být lehce identifikovatelné jako somatické znaky, ale také jako složité koordinační schopnosti (Zahradník, a další, 2012).

Každý sportovní výkon z hlediska jeho struktury, je charakterizován počtem, ale i uspořádáním faktorů. V některých výkonech může dominovat převážně jeden faktor, jiné jsou naopak postaveny na existenci většího zastoupení faktorů. Proto, abychom mohli objektivně určit strukturu sportovního výkonu, je potřebné si položit a zodpovědět základní otázky, mezi které řadíme:

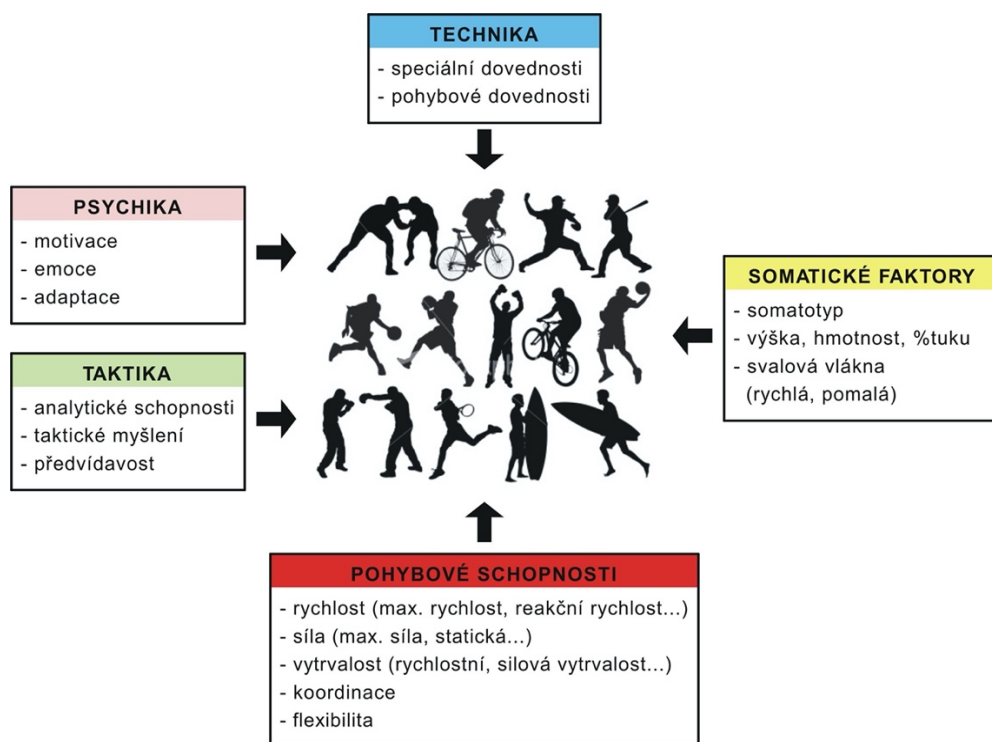
- Na jakých faktorech sportovní výkon závisí?
- Co představují tyto faktory a jaká je jejich podstata?
- Jak jsou jednotlivé faktory pro výkon důležité?
- Jaké jsou vztahy mezi faktory? (Kalichová, a další, 2013)

Přes dílčí individuální odlišnosti sportovních výkonů je žádoucí vytvářet určitý obecný model, který zjednodušeně, ale přehledně poskytne podrobnější obraz obsahu sportovního výkonu. Model hlouběji definuje soubor faktorů výkonu a naznačuje souvislosti, které vychází z jednoty vnějších projevů pohybových činností a jejich neurofyzilogických mechanismů. Respektuje poznatky o stavbě a fungování lidského organismu, jako dynamického systému schopného účinně reagovat na požadavky vnějšího prostředí, i poznatky o lidské psychice (Dovalil, 2002).

Sportovní výkon se uskutečňuje prostřednictvím sportovní činnosti, tedy činnosti pohybové, zaměřené na dosažení maximálního výkonu. Pomocí tréninku je tato činnost osvojována a zdokonalována jako dovednost. Tuto dovednost chápeme jako tréninkem získaný komplex výkonových předpokladů sportovce, jak řešit správně a účinně úkoly dané sportovní specializace (Bedřich, a další, 2009).

Samotný výkon je vytvářen a ovlivňován množstvím proměnných faktorů jako jsou:

- Faktory somatické
- Faktory kondiční
- Faktory techniky
- Faktory taktiky
- Faktory psychické (Dovalil, 2002)

Obrázek 4: Faktory sportovního výkonu (<http://www.fsps.muni.cz/inovace-RVS/kurzy/fyziologie/faktory.html>)

3.1.1 Somatické faktory

Dle Jeřábka (2008) jsou somatické předpoklady do značné míry geneticky podmíněné. Tyto předpoklady se týkají podpůrného systému. Mezi základní somatické znaky jedince řadíme: tělesnou výšku, rozměry segmentů těla a jeho složení.

Somatické faktory jsou relativně stálé a u řady sportů hrají významnou roli, přičemž z velké části vytvářejí biomechanické podmínky pro konkrétní sportovní dovednosti. Nicméně ani vzhledem k tělesnému složení a vhodně zvolené pohybové činnosti nezaručí úspěšnost (Riegerová, a další, 2006).

3.1.2 Kondiční faktory

Kondiční faktory vyjadřují úroveň pohybových schopností. Každá pohybová činnost, která tvoří obsah sportovního výkonu, se svým způsobem projevuje, přičemž poměr těchto projevů se liší v závislosti na sportovní činnosti (Dovalil, 2002).

Poznatky o těchto faktorech jsou založeny na znalosti z anatomie, fyziologie, biochemie a dalších. Jde o schopnosti člověka, které se projevují v průběhu jeho pohybové činnosti (Jansa, a další, 2009).

Kondiční příprava je zaměřena na vytváření základních tělesných předpokladů pro vysokou sportovní výkonnost. Vysoká úroveň sportovních výkonů může vzniknout jen z širokého všestranného základu (Blahutová, 2002).

Cíle kondiční přípravy ve snowboardingu spočívají především ve zvyšování odolnosti vůči pohybovému zatížení všestranného charakteru i speciální vytrvalosti, rozvíjení aerobní vytrvalosti a rychlostní schopnosti. Dalšími cíli jsou například podporování biologického vývoje, rozšíření zásoby tréninkových prostředků a osvojování si jejich techniky.

3.1.3 Faktory techniky

Tyto faktory vyjadřují úroveň pohybových schopností. Dovalil (2005) a Metodická komise AD SLČR (2007) uvádí, že jednotlivé pohybové činnosti, které tvoří obsah sportovního výkonu, se projevují těmito schopnostmi:

- Silové
- Vytrvalostní
- Diferenciační
- Reakční
- Rovnovážné
- Rytmické
- Sdružování a přestavby
- Hybridní
 - Schopnosti rychlostní
 - Flexibilita

Dovalil a Perič (2010) uvádějí, že kondiční příprava má za cíl rozvoj pohybových schopností pro potřeby sportovního výkonu. Poznatky o kondičních

faktorech jsou založeny na znalosti z anatomie, fyziologie, biochemie, biomechaniky apod.

Technika patří mezi limitující faktory ovlivňující sportovní výkon snowboardisty na U-rampě. Technikou se rozumí účelný způsob řešení pohybového úkolu, který je v souladu s možnostmi jedince, s biomechanickými zákonitostmi pohybu a vše se uskutečňuje na základě neurofyziologického mechanismu řízení pohybu (Dovalil, 2005).

3.1.4 Faktory taktiky

U snowboardingu patří mezi nezbytné vědomosti znalost pravidel jednotlivých závodů, poznatky o výzbroji a výstroji, znalost trati a teoretické vědomosti o technice jízdy a prováděných triků.

Choutka (1971) uvádí taktiku jako výběr optimálního řešení způsobu boje v dané konkrétní situaci. Z obecného pohledu je taktická příprava zaměřená na osvojování a zdokonalování vědomostí, dovedností, schopností a postupů. Sportovec disponuje určitými soubory vědomostí (znalost pravidel, slabiny a přednosti vlastních i soupeře atd.) a intelektovými schopnostmi (schopnost koordinace vlastního jednání, rozhodování, tvořivosti, anticipace atd.).

Taktická příprava je složka sportovního tréninku, která by měla probíhat v tréninkovém procesu současně s přípravou kondiční, technickou či psychickou (Lehnert, a další, 2014).

3.1.5 Psychické faktory

Ve snowboardingu musí být sportovci především odvážní a agresivní. Triky a rychlosti, které předvádí v jednotlivých disciplínách, vyžadují psychickou odolnost a stabilitu, aby dokázali využít svůj potenciál za vhodných podmínek (Smith, 2006).

Obsah psychické přípravy je zaměřený na optimalizaci psychických předpokladů. Snaží se omezit působení negativních psychogenních vlivů na minimum a současně pozitivně ovlivňovat psychiku sportovců k dosažení vysoké sportovní výkonnosti. Dopracovat se k vysoké výkonnosti znamená mimo jiné zvládnout

v přípravě mnoho psychických zátěží jako je únava, nechut', strach či stereotyp. Rovněž vědomí, že soupeři jsou obdobně připraveni, či využívají sofistikovanější tréninkové metody (Šafář, 2014).

Psychologická příprava by se ovšem neměla omezovat pouze na zlepšování výkonnosti nýbrž také na harmonický a zdravý rozvoj osobnosti, rozvoj vůle, vytrvalosti, odpovědnosti či posilování morálních vlastností (Šafář, 2014).

4 Charakteristika soutěžních disciplín

Soutěžní disciplíny snowboardingu se rozlišují především podle stylu, způsobu a samotným cílem jízdy. Můžeme je rozdělit na alpské a „freestylové“ disciplíny. Rozdíly můžeme nalézt jak u cílů, úkolů a hodnocení jednotlivých disciplín, tak v užívání materiálu u jednotlivých soutěží. U alpské části závodů se používá tvrdý typ vázání a středně tvrdé až tvrdé prkno, naopak u „freestylových“ závodů se využívají měkké typy vázání, prkna mají menší vykrojení, větší zakřivení špičky i patky a jsou měkčí (Lůža, a další, 1998).

4.1 Alpské disciplíny

Jde o závodní formu snowboardingu, kdy je cílem projet určitou trať v co nejkratším čase. Trať je na svahu vyznačená brankami, kterými závodníci musí projet způsobem odpovídajícím pravidlům dané disciplíny. Tyto soutěžní disciplíny vychází ve většině případů z disciplín lyžařských (Bernaciková, a další, 2010).

Mezi alpské disciplíny patří paralelní slalom, paralelní obří slalom a další soutěže, které ovšem už nejsou tak výrazně prezentované a nekonají se v nich závody na nejprestižnějších sportovních soutěžích (Bernaciková, a další, 2010).

Dle statistik jsou nejatraktivnějšími závody paralelní a paralelní obří slalom, kdy závodníci jedou tzv. duel na dvou souběžných závodních tratích (modrá a červená). Obě tratě jsou stejně dlouhé a závodí se ve dvou částech – kvalifikace a vyřazovací část. Kvalifikace se jezdí pouze na čas a postupuje 16 závodníků do vyřazovací části. Zde se utvoří 8 dvojic, přičemž každá dvojice absolvuje dvě jízdy, kdy si vymění trať, poté podle rozdílů součtu časů je vítěz, který postupuje do dalšího kola (Bernaciková, a další, 2010).

4.2 Freestyle

„Freestyle“ v překladu znamená „volný styl“ je sportovní odvětví, které v rámci snowboardingu patří mezi nejrozšířenější a nejvyhledávanější (Binter, 2012).

„Freestyle“ je stále expandující oblastí snowboardingu, což dokumentuje i množství disciplín, které nabízí. Díky velké popularitě najdeme ve všech moderních zimních střediscích speciálně upravené sjezdovky, na kterých je postaven minimálně snowpark (Binter, 2012).

Jednotlivé disciplíny tohoto odvětví můžeme rozdělit na olympijské a neolympijské. Mezi olympijské patří slopestyle, halfpipe a Big air. Nejznámější neolympijské soutěže, které se těší vysoké popularitě jsou quaterpipe a jibbling.

4.3 Snowboardcross / Boardercross

Tato olympijská disciplína patří mezi nejmladší, dynamicky se rozvíjející část snowboardingu. Soutěží se zpravidla zúčastňují závodníci „freestyle“ i „slalomáři“. Trať je vytyčena slalomovými tyčemi s krátkou vnitřní tyčí, stejně jako u slalomových disciplín (Binter, 2012).

Při závodě nejde pouze o jezdecké schopnosti závodníka. Úspěch je závislý mimo jiné na dobrém ovládnutí taktiky a techniky. Během závodu dochází k mnoha kontaktům mezi závodníky. Tyto kontakty jsou pečlivě monitorovány rozhodčími po celé délce trati a neférové či neúměrné chování trestají až diskvalifikací (Vobr, 2006).

Trať je dlouhá 500 až 1200 metrů, při sklonu svahu od 14° do 18°, převýšení bývá v rozmezí 100 až 240 metrů a obvykle jedna jízda trvá 50 až 90 vteřin. Tvořená je klopenými zatáčkami, boulemi, úzkými průjezdy, skoky a jinými nerovnostmi, čímž dochází velmi často ke kontaktům mezi soupeři. Po celé délce trati jsou rozhodčí, kteří dohlížejí na dodržování pravidel a projetí všech branek (Bakeš, 2008).

5 Half pipe (U-rampa)

U-rampa je divácky nejatraktivnější soutěží snowboardingu a často bývá nazývána jako královská disciplína snowboardingu. To především díky množství a frekvenci předváděných náročných jednotlivých triků. U-rampa byla jako první snowboardingová disciplína představena na ZOH roku 1998 v japonském Naganu a součástí programu her zůstala do nynější doby (Ryan, 1998).

Trat' svým tvarem tvoří sněžné koryto ve tvaru písmene „U“ po spádnicí svahu. Jednotlivé parametry tratě se liší v závislosti na požadavcích organizátorů, parků, druhu soutěže a také množství sněžné pokrývky. Během své jízdy jezdec předvede z pravidla 5 až 10 skoků (Binter, 2012).

Výroba samotné tratě je možná navezením čerstvého sněhu, který je následně upraven do požadovaného tvaru nebo se nejprve vybudují základy rampy zeminou, na kterou se následně nanese sněhová pokrývky. Dále se koryto upravuje pomocí rolby se speciálním nástavcem nazývaným „pipedragon“. Tento stroj vynalezl Dough Waugh v roce 1992 (Dvořák, 2014).

Princip disciplíny spočívá v tom, že závodník zahájí svou jízdu ze startovacího prostoru a provede drop – in přes coping rampy. Triky provádí střídavě na obě strany až do cílového prostoru. Hodnocen je v průběhu celé jízdy.

Způsob bodování a hodnocení, ale také samotný průběh a organizace závodu se během let vyvíjel a měnil, v návaznostech na zkušenosti ze závodů a parametrů tratí. Všechny předváděné triky podléhají subjektivnímu hodnocení, z toho vyplývá povinnost rozhodčích znát obtížnosti jednotlivých triků, kombinací a vzájemné sladění bodovací škály.

5.1 Hodnotící kritéria

V roce 1998 Greg Johnson založil Mezinárodní komisi rozhodčích (IJC) po Olympijských hrách v Naganu, která je výchovnou a standardizační organizací pomáhající zachovat rozhodování méně politicky zaměřeným a více profesionální záležitostí.

Hodnotící kritéria a porovnávání soutěžních jízd je rozhodováno o výsledku na základě všech následujících jednotlivostí:

- Provedení triků (včetně odraz a dopadu)
- Obtížnost
- Amplituda
- Variace
- Kombinace
- Stupeň progrese
- Technická přirozenost (FIS, 2019)

Do roku 2014 pro získání maximálního bodového ohodnocení musí každá jízda obsahovat minimálně jeden rovný skok tzv. „Straigh air“. Pokud rovný skok není zařazen v jízdě, je to považováno za chybu, která je příslušnou srážkou bodů promítnuta do celkového skóre. Chyby můžeme rozdělit na lehké, střední a těžké (FIS, 2019).

Provedení triků

Provedení jednotlivých triků můžeme rozdělit na tři následující části:

- Odraz
- Kontrola triku
- Dopad (FIS, 2019)

Před odrazem a během něj je podstatná rychlost a stabilita nájezdu pro kontrolovaný odraz. Odraz by měl probíhat na hraně rampy a jezdec by měl pokračovat ve své linii (Binter, 2012).

Kontrola je závislá na době, po kterou byl trik „grabován“, zda jezdec předvedl během triku stylový prvek, přirozenost a plynulost rotace a čas na ukončení triku (Binter, 2012).

V záležitosti dopadu se hledí na čistotu a hloubku dopadu, zda byl trik dokončen před dopadem. Samotné dokončení a odjetí z jednotlivých triků, případně pády či dotyky se sněhem (FIS, 2019).

Obtížnost

Při hodnocení je třeba vzít v potaz faktory které činí jednotlivé skoky obtížnější. Mezi nejvýznamnější faktory patří:

- Množství a typ rotace
- Jezdec nevidí na dopad
- Provedení úchytů (grabů)
- Odrazy a dopady na switch

Dále se přihlíží k míře risku, jaké jednotlivé skoky obsahují (FIS, 2019).

Amplituda

Výrazným faktorem ovlivňující kvalitní jízdu a obtížnost předváděných triků je závislá na rozsahu jednotlivých skoků. Rozsah je určován polohou těžiště jezdce. Jízda v rampě, která začíná malými skoky a končí rozsahově velikými, by měla být z hlediska rozsahu hodnocená lépe, než jízda s velikými skoky na začátku a nízkými na konci (FIS, 2019).

Variace

Variací se rozumí variabilita jezdce a jeho repertoár triků. Jezdec by neměl opakovat stejný trik v jedné jízdě, naopak by měl provádět obměny směru rotací, stylů provedení a „grabů“ (FIS, 2019).

Kombinace

Znamená posloupnost více než jednoho těžkého triku v řadě. Za nejvyužívanější těžkou kombinaci je využíván „back to back“. Dále různorodost využitých úchytů (FIS, 2019).

Stupeň progresse

Ve snowboardingu je nezbytným faktorem stupeň progresse. Stále se vyvíjející seznam triků, zvyšující se počet rotací, či volba odlišné linie by měly být ohodnoceny z hlediska progresse (FIS, 2019).

Technická přirozenost

Poslední hodnotící kritérium je souhrn techniky jízdy, techniky triků, styl jízdy, koncepce, přirozenost, plynulost, ladnost přechodů mezi skoky či využití rampy (FIS, 2019).

5.2 Základní terminologie

Snowboarding umožňuje výraznou kreativitu a různorodost prováděných triků. Mnoho výrazů a popisů koresponduje s výrazy z obdobných sportů, ať už se jedná o lyžování, skateboarding, aj. Vzhledem k tomu se základní terminologie snowboardingu v této práci omezí pouze na termíny a představení triků, které jezdci využívali během svých finálových jízd na zimních olympijských hrách, nebo které jsou nezbytné k pochopení popisovaného triku.

5.2.1 Obecné

Postavení nohou

U jezdců rozlišujeme dva způsoby postavení nohou podle jejich postoje.

- Goofy – postoj na snowboardu, kdy jezdec má pravou nohu vpřed
- Regular – postoj na snowboardu, kdy jezdec má levou nohu vpřed (FIS, 2019)

Backside

Směr, k němuž je jezdec v bočním postavení obrácen zády a kam směřují paty bot, oblouk na tuto stranu (Binter, 2012).

- Backsidová hrana je část snowboardu u pat jezdce

Frontside

Směr, k němuž je jezdec v bočním postavení čelem a kam směřují špičky bot, oblouk na tuto stranu (Binter, 2012).

- Frontsidová hrana je část snowboardu u špiček jezdce

Přední ruka / noha

Označení pro končetinu, která je blíže špičce snowboardu

- Goofy – pravá
- Regular – levá

Zadní ruka / noha

Označení pro končetinu, která je blíže patce snowboardu

- Goofy – levá
- Regular – pravá

Drop-in

Vjetí jezdce do koryta U-rampy a zahájení své jízdy (Binter, 2012).

Switchstance

Způsob jízdy, kdy jezdec svou zadní nohou vpřed. Můžeme si jej představit jako zrcadlový obraz upřednostňovaného postoje jezdce. Zahájení triku vychází z původní patky snowboardu, která se nyní nachází vpředu, odraz probíhá z původní špičky snowboardu (Binter, 2012).

Straight air

V překladu přímý nebo rovný skok, je nejzákladnější prvek, při kterém nájezd na skok ovlivňuje plynulost celého skoku. Jezdci jej využívají nejčastěji v první části své jízdy v kombinaci s uchopením. Pojmenování během jízdy bývá využíváno ve spojení „Frontside air“ nebo „Backside air“, kdy se jedná o přímý skok s rotací o 180°. Dále může být proveden také skok bez rotace, nebo naopak proti svahu (Binter, 2012).

Coping

Označení pro horní hranu U – rampy, nad níž jsou prováděny triky (Binter, 2012).

Cork

Pojem označující situaci, kdy jezdec provedl invertovaný trik, kdy pozice hlavy a ramen se dostane během letu pod úroveň snowboardu (FIS, 2019).

Back to Back

Back to back znamená kombinace dvou za sebou následujících skoků, které jezdec provede v U-rampě. Nejběžnější kombinací je z „frontside“ skoku následován přechod do „switch frontside“. Dále může být používán i u přechodu mezi „frontside“ a „backside“ (Smith, 2006).

Za nejobtížnější provedení je považována kombinace skoku z „backside“ do „switch backside“, tedy obraty o 360, 720, 1080 a 1440 stupňů.

Cab

Významově se nijak neliší od slovního spojení „switch frontside“. Jde tedy o situaci, kdy jezdec najíždí na „frontsidový“ skok ze svého „switch“ postavení (FIS, 2019).

5.2.2 Grabs

Se rozumí typ uchopení prkna, který jezdec provede během skoku. Pro správné pojmenování konkrétního zachycení je nutné vždy určit, zda paže, která daný úchyt provádí je „přední“, nebo „zadní“, což se odvíjí od postavení nohou ve směru jízdy jezdce. Jednotlivé „graby“ se liší pozicí ruky na hraně, ale i pozicí nohou během triku (Binter, 2012).

Z hlediska obtížnosti jsou nejjednodušší úchyty prováděné mezi vázáním. Naopak obtížnější jsou různá provlečení, úchyt za patku nebo špičku snowboardu.

Nose

Přední ruka uchopí přední špičku snowboardu (FIS, 2019).

Tail

Jezdec chytí zadní rukou patku snowboardu (FIS, 2019).

Mute/Weddle

Uchopení prkna za přední hranu mezi vázáním přední rukou. Úchyt je uprostřed, nebo blíže k přední noze, ale přední ruka by měla procházet mezi kolena jezdce, ne přes nohu. V provedení na „frontsidové“ stěně může být označen „Slob grab“ (FIS, 2019).

Od září roku 2020 je tento „grab“ oficiálně přejmenován na Weddle. Na soutěži jej jako první provedl neslyšící skateboardista Chris Weddle. Na závodech se prezentoval jako tichý společník a podle toho vznikl popis, dnes již zastaralý „Mute grab“ (Hawk, 2020).

Indy

Zadní ruka uchopí „frontsidovou“ hranu prkna mezi vázáním. Uchopení je možné přesně uprostřed, nebo blíže k zadní noze. Bývá také nazýván jako „Frontside grab“ (FIS, 2019).

Melon

Může být také nazýván „Backside grab“ nebo „Nosebone“. Natažená přední ruka uchopí prkno za zadní hranu těsně před vázáním, nebo mezi ním (FIS, 2019).

Stalefish

Zadní ruka uchopí zadní hranu mezi vázáním blíž k zadní noze. Je možné propnout zadní nohu a patku protáhnout směrem do strany. Na „backsidové“ straně se používá označení „Freshfish grab“ (FIS, 2019).

Method

Přední ruka uchopí zadní hranu těsně u předního vázání, dále je nezbytné mírné prohnutí se v zádech a vytočení skluznice směrem vzhůru (FIS, 2019).

Lien

Přední ruka uchopí zadní hranu vedle vázání blíže ke špičce snowboardu (FIS, 2019).

5.2.3 Základní skoky

Air to Fakie

Jeden z typů základních „Straight air“. Skok s konečnou nulovou rotací, kdy jezdec dopadá ve switch postavení (Ryan, 1998).

Alley oop

Skok, při kterém jezdec provede protisměrnou rotaci. Při provedení „Straight air“ skoku s rotací o 180° odjíždí ve svém „normálním postavení“ (Smith, 2006).

McTwist

V základním provedení se jedná o rotaci o 540°, ovšem otáčení probíhá kolem podélné i příčné osy (FIS, 2019). Pojmenování tohoto triku se převzalo ze skateboardingu, kde jej jako první předvedl Mike McGill (Smith, 2006). Ve snowboardingu je možné provádět také v provedení „Double McTwist“, kdy jej jako první na ZOH předvedl Shaun White v roce 2010.

Haakon flip

Invertovaná rotace o 720°, která je svým pohybem podobná triku „McTwist“, ale v základním provedení je ze „switch“ postoje (FIS, 2019). Trik je pojmenován po Terje Haakonsenovi.

Crippler

Invertovaná rotace o 540° z „frontsidové“ strany. Trik pojmenoval Jeff Davis (Teter, a další, 2012).

Rodeo flip

Rodeo flip, jako většina triků má své modifikace, kdy je možné jej provést z frontside, nebo z backside strany. Zároveň také záleží na postavení nohou. Základní úkon spočívá v provedení salta vzad, dále záleží na velikosti rotace (Smith, 2006).

6 Cíle a úkoly práce

Cíle práce

Cílem diplomové práce je analýza výkonů snowboardistů v U-rampě a parametrů tratí v letech 1998 až 2018 na zimních olympijských hrách.

Úkoly práce

- Shromáždit dostupné literární a elektronické zdroje k danému tématu
- Provedení literární rešerše a prostudování vybraných zdrojů
- Výběr sledovaného souboru a získání výsledků z předem stanoveného období
- Zpracování získaných dat
- Analýza a grafické zpracování dat
- Zhodnocení progresu jednotlivých faktorů
- Stanovení závěrů

6.1 Stanovení hypotéz

Hypotéza 1:

Vybrané parametry tratí U-rampy, měly kontinuální vzestupnou tendenci.

Hypotéza 2:

Prvky jízd třech nejlepších mužů a žen, měly kontinuální vzestupnou tendenci či vyšší četnost provedení.

Hypotéza 3:

Vybrané prvky nejlepších výkonů na Zimních olympijských hrách v roce 1998 by v komparaci s rokem 2018, nestačily na postup z kvalifikace do finálové části.

6.2 Metodologie

V následující kapitole bude rozebrán způsob postupu a popis metod použitých v této diplomové práci.

Pro analýzu byla vybrána období od roku 1998 do roku 2018, tedy období, kdy byl snowboarding představen v programu ZOH. V diplomové práci, vedle standartních historických metod určených ke sběru dat, byla také využita komparativní metoda pro zjištění odlišnosti a podobnosti vývoje výkonnosti mezi jednotlivými sportovci a jejich výkony z minulosti, dále pak expertní statistické analýzy za účelem rozboru historických řad.

Pro zjištění tendence vývoje výkonnosti byli vybráni 3 nejlepší snowboardisté a snowboardistky z každé zimní olympiády z daného ročníku. Následně došlo k porovnávání obtížností jednotlivých triků, provedení a bodového ohodnocení.

Sběr a zdroje dat

Pro napsání teoretické části práce byla data čerpána z literárních a elektronických zdrojů různých oblastí týkajících se snowboardingu. Praktická část byla vyhotovena na základně videozáznamů finálových jízd závodu v ZOH. Pro analýzu většiny jízd byl zdrojem Archiv České televize. Dále portály Youtube, Olympicchannel.com, Olympic.org a přímá korespondence s některými z účastníků ZOH.

Pozorování

Představuje cílevědomé, plánovité a systematické sledování jistých skutečností, které lze následně popsat či vysvětlit (Synek, a další, 2011).

Pro pozorování je charakteristické sledování jevů, které jsou přímo dostupné smyslovému vnímání. Důležitým znakem je, že tyto jevy, nejsou vyvolány zásahem výzkumníka v průběhu sledování. Pozorování bylo nezúčastněné, tedy pozorovatel se přímo nezúčastnil pozorované situace a použil předem zvolený soubor znaků, do nichž zařadil a kódoval jednotlivé elementární jevy (Hendl, 2005).

Komparace

Je metoda porovnání dvou a více pozorování, z kterého vyvozujeme následné závěry (Kovář, a další, 1990). V práci byly konkrétně porovnávány výsledky analýzy vybraných finálových jízd.

Analýza zpracovaných dat

Analýza dává nasbíraným datům význam, protože vyhodnocuje informace, které data obsahují. Spočívá tedy v rozboru dat a jejich syntéze, resp. opětovnému spojení. O datech se posléze provádějí závěry s ohledem na položené výzkumné otázky a hypotézy (Hendl, 2005).

7 Výsledková část

7.1 ZOH Nagano 1998

V roce 1998 byl v japonském Naganu snowboarding poprvé zařazen do programu ZOH. Představení tohoto sportovního odvětví v programu her provázelo mnoho afér. Například odmítnutí účasti na ZOH buď vlivem neshod zaštiťujících organizací FIS a ISF nebo vlivem osobních rozhodnutí, chování závodníků v průběhů závodů i mimo ně, případně o doping a mnoho dalších.

Jak již bylo zmiňováno – jeden z nejlepších jezdců devadesátých let, Terje Haakonsen odmítl účast na ZOH, jelikož jeho pohled na snowboarding se neslučoval se snahou o překonávání soupeřů za účelem výhry. Americké snowboardistky Dunn a Beth-Brunside odmítaly nosit národní dres USA při snídaních v olympijské vesničce. Historicky první vítěz ve snowboardingu Ross Regabliati vyhrál zlatou olympijskou medaili v obřím slalomu o 2 setiny sekundy, i když po prvním kole soutěže byl až na sedmém místě. O tři dny později bylo oznámeno, že Ross Regabliati měl v krvi vyšší dávku THC, než je povolená hranice. Zlatá medaile mu byla odebrána a obdržel jí druhý závodník v cíli Ital Thomas Prugger. Regebliati se proti tomuto rozhodnutí odvolal, že marihuanu nijak neužíval, ale pouze pasivně vdechoval. Dále byl zmiňován argument, že THC v krvi výsledek nijak nezlepšuje, naopak prokazatelně zhoršuje. Prozkoumání případu ukázalo, že konopí je na seznamu nedovolených látek FIS, ale MOV ho výslovně nezakazuje. Na následném hlasování o navrácení medaile, rozdílem jednoho hlasu pro vrácení, byl titul olympijského vítěze navrácen. Po tomto skandálu byla marihuana na seznam zakázaných látek zařazena (Smith, 2006).

Závod na U-rampě se konal v Yamanouchi v parku Kenbayashi v části Shiga Kogen, kde byl v roce 1995 vybudovaný areál pro účel olympijských her.

7.1.1 Organizátorská struktura

Posuzování jednotlivých jízd probíhalo dnes již zastaralým systémem odděleného hodnocení. Na závodech bylo přítomno pět rozhodčích a každý z nich měl

za úkol hodnotit konkrétní dovednost jezdce udělením známky od 0 do 10. Sečtením všech získaných bodů bylo vytvořeno výsledné hodnocení jízdy (Grasso, 2015).

Rozhodčí

R. 1: David Desa – Přímé skoky

R. 2: Jason Dow – Rotace

R. 3: Steve Brown – Amplituda

R. 4: Toru Otsuki – Přistání

R. 5: Ola Sundquist – Technické zásluhy (Shinano Mainichi Shimbun Inc., 1998)

Parametry tratě

Tabulka 1: Základní parametry U-rampy 1998

Kanbayashi HP Course	
Sklon	18°
Délka	120 metrů
Šířka	15,4 metrů
Nejvyšší bod	3,5 metru
Radius	5 metrů
Drop-in	2 metry

7.1.2 Muži

Startovní listina mužské části závodu obsahovala 36 jmen. Závod začínal kvalifikací, která měla dvě kola. Z každého kola postoupilo do finále osm nejlepších závodníků. Ve finále byly odjety dvě jízdy, přičemž konečný výsledek vycházel ze součtu bodového zisku z obou kol.

Tabulka 2: Výsledková listina ZOH 1998 – muži

ZOH 1998 Nagano – MUŽI				
Umístění	Účastník	Bodové hodnocení 1 kolo	Bodové hodnocení 2 kolo	Konečný výsledek
1	Gian Simmen	43,8	41,1	85,2
2	Daniel Franck	38,1	44,3	82,4
3	Ross Gerard Powers	40,3	41,8	82,1

Gian Simmen

Pro tohoto švýcarského jezdce úvod soutěže nezačal příliš dobře. První kvalifikační kolo dokončil až na 21. místě s bodovým hodnocením 34 bodů. Ve druhém kvalifikačním kole si již počínal lépe a s hodnocením 39,8 bodu postupoval jako třetí nejlepší závodník druhého kola. Ve finále Gian Simmen ovládl první kolo výsledkem s 43,8 bodu za svou jízdu a do druhého finálového kola nastupoval s tím, že věděl, jakou jízdu musí předvést, aby vyhrál. Jeho největší soupeř z prvního kola Brett Carpentier ve své druhé jízdě spadl. Gian Simmen z tohoto důvodu zajel svou druhou finálovou jízdu v porovnání s ostatními jezdci opatrněji. I to mu ovšem stačilo k vítězství a zisku zlaté olympijské medaile (Sports-Reference, 2020).

Tabulka 3: Zápis první jízdy – Gian Simmen

Gian Simmen – Regular			
1 Jízda			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside air	Method	180
2	Frontside air	Tail	180
3	Backside air	Indy	180
4	Frontside 3	Chicken Salad	360
5	Switch Frontside 7	-	720
6	Frontside Alley Oop	Stalefish	180
7	Backside 5	Weddle	540

Tabulka 4: Zápis druhé jízdy – Gian Simmen

2 Jízda			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside air	Method	180
2	Frontside air	Tail	180
3	Backside air	Indy	180
4	Frontside 3	Chicken Salad	360
5	Switch Frontside 7	-	720
6	Frontside Alley Oop	Stalefish	180
7	Backside 5	Weddle	540

Daniel Franck

Tento norský snowboardista jako jediný z medailistů postoupil do finále přímo z prvního kola, a to ze čtvrté příčky s bodovým hodnocením své jízdy 39,6. Daniel

Franck byl po první finálové jízdě až na sedmé pozici, avšak ve své druhé finálové jízdě předvedl nejlépe oceněný výkon ze všech závodníků v celém závodě s hodnocením 44,3 bodu a získal tak stříbrnou medaili (Sports-Reference, 2020).

Tabulka 5: Zápis první jízdy – Daniel Franck

Daniel Franck – Goofy			
1 Jízda			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside McTwist	Weddle	540
2	Frontside Alley Oop	Melon	180
3	Backside air	-	180
4	Frontside Air to Fakie	Melon	0
5	Switch Frontside Haakon flip	Indy	720
6	Frontside 7	-	720
7	Switch Frontside 7	Indy	720

Tabulka 6: Zápis druhé jízdy – Daniel Franck

2 Jízda			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside McTwist	Weddle	540
2	Frontside Alley Oop	Melon	180
3	Backside air	Melon	180
4	Frontside Air to Fakie	Method	0
5	Switch Frontside Haakon flip	Stalefish	720
6	Frontside 7	Melon	720
7	Switch Frontside 7	Indy	720

Ross Gerard Powers

Ross Gerard Powers byl jedním z nejmladších závodníků z celé startovní listiny. I přesto předváděl ve všech svých jízdách nejstabilnější výkony. V prvním kole se umístil na desátém místě a přímý postup mu utekl pouze 0,2 bodu. Ve druhém kole předvedl jízdu s hodnocením 39,4 bodu a z předposledního postupového místa se probjoval do finálových bojů. Ve finálových jízdách se tento osmnáctiletý americký závodník umístil pokaždé na třetím místě a toto umístění mu patřilo i po konečném sčítání (Sports-Reference, 2020).

Tabulka 7: Zápis první jízdy – Ross Gerard Powers

Ross Gerard Powers – Regular			
1 Jízda			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside air	Indy	180
2	Frontside air	Indy	180
3	Backside air	Melon	180
4	Frontside 7	Indy	720
5	Switch Frontside 7	Weddle	720
6	Frontside Double grab air	Melon/Indy	180
7	Backside McTwist	-	540

Tabulka 8: Zápis druhé jízdy – Ross Gerard Powers

2 Jízda			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside air	Indy	180
2	Frontside air	Indy	180
3	Backside air	Melon	180
4	Frontside 7	Indy	720
5	Switch Frontside 7	Weddle	720
6	Frontside Double grab air	Melon/Indy	180
7	Backside McTwist	Weddle	540

7.1.3 Ženy

V závodě žen bylo na startovní listině zapsáno 26 závodnic. Ženy rovněž čekala dvě kvalifikační kola a postupující závodnice dvě finálová kola, ve kterých se výsledek sčítal. S tím rozdílem, že v ženském závodě z kvalifikačních kol postupovaly pouze čtyři nejlepší závodnice a finálové jízdy tedy měly pouze osm účastnic. Ve finále byla odjeta dvě kola s tím, že k určení konečného pořadí byl použit součet bodů v nich získaných (Sports-Reference, 2020).

Největší favoritkou byla Anita Schwallier, která vyhrála mistrovství světa pořádané pod záštitou FIS, avšak kvůli chybám se do finálových bojů ani neprobojovala (Sports-Reference, 2020).

Tabulka 9: Výsledková listina ZOH 1998 – ženy

ZOH 1998 Nagano – ŽENY				
Umístění	Účastník	Bodové hodnocení 1 kolo	Bodové hodnocení 2 kolo	Konečný výsledek
1	Nicola Thost	37,5	37,1	74,6
2	Stine Brun Kjeldaas	36,7	36,5	74,2
3	Shannon Dunn – Downing	38,8	34	72,8

Nicola Thost

Nicola Thost postoupila z druhého kvalifikačního kola, které vyhrála s hodnocením 37,4 bodu. I přesto, že Nicola Thost nevyhrála ani jednu finálovou jízdu, a v obou kolech obsadila druhé místo, její celkový bodový zisk byl o 0,4 vyšší než u druhé v pořadí Stine Brun Kjeldaas, a tudíž jí tento výsledek vynesl zlatou medaili (Sports-Reference, 2020).

Tabulka 10: Zápis první jízdy – Nicola Thost

Nicola Thost – Regular			
1 Jízda			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside air	Indy	180
2	Backside air	Melon	180
3	Frontside air	Melon	180
4	Backside air	Indy	180
5	Frontside 7	-	720
6	Switch Frontside 3	Indy	360
7	Frontside 5	-	540

Tabulka 11: Zápis druhé jízdy – Nicola Thost

2 Jízda			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside air	Indy	180
2	Backside air	Melon	180
3	Frontside air	Melon	180
4	Backside air	Indy	180
5	Frontside 7	-	720
6	Switch Frontside 3	-	360
7	Frontside 5	-	540

Stine Brun Kjeldaas

Tato norská závodnice ovládla první kvalifikační kolo s bodovým hodnocením 37,6, což bylo zároveň i nejvyšší bodové hodnocení celé kvalifikace. V první finálové jízdě spoléhala více na stylovost než na provádění složitých rotací, což jí zajistilo čtvrté místo. Druhé finálové kolo vyhrála a v součtu bodů z obou jízd to pro ni znamenalo získání stříbrné medaile (Sports-Reference, 2020).

Tabulka 12: Zápis první jízdy – Stine Brun Kjeldaas

Stine Brun Kjeldaas – Goofy			
1 Jízda			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside air	Weddle	180
2	Backside air	Melon	180
3	Frontside 5	Indy	540
4	Backside air	Weddle	180
5	Frontside 3	Indy	360
6	Switch Frontside 3	Indy	360

Tabulka 13: Zápis druhé jízdy – Stine Brun Kjeldaas

2 Jízda			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside air	Weddle	180
2	Backside air	Melon	180
3	Frontside 5	Indy	540
4	Backside air	Weddle	180
5	Frontside 3	Indy	360
6	Switch Frontside 3	Indy	360
7	Frontside air	Chicken Salad	180

Shannon Dunn – Downing

Druhá z velkých favoritek závodu, která vyhrála historicky první X-Games v Kalifornii, postoupila ve druhém kvalifikačním kole ze druhého místa se ziskem 36,6 bodu. V prvním finálovém kole předvedla nejlepší jízdu celého závodu, ale ve druhém kole chybovala a kvůli nízkému hodnocení od prvního a čtvrtého rozhodčího se umístila až na předposledním místě. Nicméně v součtu bodového hodnocení obou kol to pro ni znamenalo získání bronzové medaile (Sports-Reference, 2020).

Tabulka 14: Zápis první jízdy – Shannon Dunn – Downing

Shannon Dunn – Downing – Regular			
1 Jízda			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside air	Lien	180
2	Frontside 7	-	720
3	Switch Frontside 3	Stalefish	360
4	Frontside air	Indy	180
5	Backside air	Indy	180
6	Frontside air	Melon	180
7	Backside McTwist	-	540

Tabulka 15: Zápis druhé jízdy – Shannon Dunn – Downing

2 Jízda			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside air	Lien	180
2	Frontside 7	-	720
3	Switch Frontside 3	Stalefish	360
4	Frontside air	Indy	180
5	XXX - pád	-	-
6	Frontside air	-	180
7	Backside McTwist	-	540

7.2 ZOH Salt Lake City 2002

Celé hry se nesly v duchu tragédie způsobené teroristickým útokem na Světové obchodní centrum v New Yorku, který se stal 11. září předcházejícího roku. Z toho důvodu samotné devatenácté ZOH přijaly mimořádná bezpečnostní opatření, aby se minimalizovalo riziko ohrožení osob v průběhu her. Snowboardové disciplíny byly pořádány ve středisku Park City, kde se pravidelně konají závody Světového poháru (Sloc, 2002).

7.2.1 Organizátorská struktura

V kvalifikačním kole měl každý ze závodníků možnost dvou jízd. Šest nejlepších závodníků z prvního kola postupovalo rovnou do finále, přičemž druhý sjezd

už tito závodníci nejeli. Tuto šestici ve finále doplnilo nejlepších šest účastníků z druhého kola. Kvalifikace byla principiálně stejná jako na ZOH v Naganu, až na počet závodníků, kteří postupovali do finále, kdežto hodnocení finálových jízd doznalo změny. Ve finále měl každý závodník opět dvě jízdy, avšak bodový zisk za tyto jízdy se již nesčítal, jako tomu bylo v Naganu, ale konečný výsledek byl určen dle nejvyššího dosaženého skóre jedné jízdy, což byla markantní změna oproti ZOH v Naganu (Wong, 2002).

Rozhodčí

R. 1: Matthieu Giraud – Přímé skoky

R. 2: Jeremy Gardner – Rotace

R. 3: Kyoji Yokoyama – Amplituda

R. 4: Joakim Sundgren – Celkové skóre č. 1

R. 5: Steve Brown – Celkové skóre č. 2 (Sloc, 2002)

Parametry tratě

Tabulka 16: Základní parametry U-rampy 2002

C. B.'s Run	
Sklon	16°
Délka	155 metrů
Šířka	16,5 metrů
Nejvyšší bod	4,9 metru
Drop-in	25 metrů

7.2.2 Muži

Jak kvalifikace, tak i finále se konaly v jeden den a průběh závodu sledovalo dle odhadů organizátorů přes 30 000 fanoušků. Bylo možné sledovat absolutní dominanci americké výpravy, neboť Američané obsadili všechny medailové pozice, což se jim povedlo poprvé na zimních olympijských hrách od roku 1956 (Sloc, 2002).

Mužského závodu se zúčastnilo 34 závodníků, z nichž nejlepších dvanáct postupovalo do finále.

Vítěz z Nagana Gian Simmen vypadl již v kvalifikaci a se svým výkonem se umístil až na konečné osmnácté příčce.

Daniel Franck, který v Naganu obsadil druhé místo, do finále postoupil v první kvalifikační jízdě ze třetího místa. Nicméně ve finále již nezvládl obhájit svůj výkon a v konečném pořadí obsadil desáté místo (Sloc, 2002).

Tabulka 17: Výsledková listina ZOH 2002 – muži

ZOH 2002 Salt Lake City – MUŽI		
Umístění	Účastník	Bodové ohodnocení
1	Ross Gerard Powers	46,1
2	Daniel Kass	42,5
3	Jarret John Thomas	42,1

Ross Gerard Powers

Ross Gerard Powers oslavil den před závodem 23. narozeniny a z medailového tria byl nejstarším závodníkem. Do finále se probojoval z třetí příčky druhého kvalifikačního kola s hodnocením 42,1 bodu. Tento bronzový olympionik z Nagana startoval ve finále jako čtvrtý závodník a hned napoprvé předvedl svou nejlepší jízdu, která v konečném hodnocení byla nejlépe hodnocenou jízdou celého startovního pole a získal tak zlatou medaili (Wong, 2002).

Tabulka 18: Zápis jízdy – Ross Gerard Powers

Ross Gerard Powers – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside air	Method	180
2	Frontside air	Indy	180
3	Backside McTwist	-	540
4	Frontside 9	-	900
5	Backside 3	Stalefish	360
6	Switch Backside McTwist	-	540

Daniel Kass

Tento devatenáctiletý závodník spoléhal v závodě na trik zvaný „Kasserole spin“, který ho naučil jeho bratr (Sloc, 2002). Do finále postoupil ve druhém kvalifikačním kole ze druhého místa s hodnocením 42,7 bodu. Jeho finálové jízdy byly velmi dobře hodnoceny, neboť se v obou kolech umístil v pořadí na pomyslných stupních vítězů. Jeho první finálová jízda byla o něco zdařilejší, nakonec mu vynesla druhé místo (Wong, 2002).

Tabulka 19: Zápis jízdy – Daniel Kass

Daniel Kass – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside air	Melon	180
2	Frontside Rodeo 7	Stalefish	720
3	Switch frontside 10	Melon	1080
4	Backside Air to Fakie	Melon	0
5	Switch Frontside 7	Weddle	720
6	Frontside 9	Melon	900

Jarret John Thomas

Jarret John Thomas, který vyhrál v roce 2002 prestižní X-Games, patřil k jednomu z největších favoritů tohoto závodu. Ve svých dvaceti letech předvedl při závodě na olympijských hrách dvě revoluční vertikální otáčky a ovládl tak druhé kvalifikační kolo s hodnocením 43,5 bodu. Na takto vysoce hodnocenou jízdu ve finále již nenavázal, a i přesto, že ve druhém finálovém kole předvedl nejlepší jízdu, znamenalo to pro něj „pouze“ bronzovou medaili (Wong, 2002).

Tabulka 20: Zápis jízdy – Jarret John Thomas

Jarret John Thomas – Goofy			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside McTwist	Tail	540
2	Backside air	Method	180
3	Frontside ari	Lein	180
4	Backside Air to Fakie	Tail	0
5	Switch Frontside 9	-	900
6	Switch Frontside McTwist	Indy	540

7.2.3 Ženy

Závodů žen se zúčastnilo celkem 23 závodnic. Průběh a systém závodu se nijak nelišil od mužského a v publiku bylo přes 16 500 fanoušků (Sloc, 2002).

Nicola Thost, která obhajovala zlatou medaili ze ZOH v Naganu, postoupila do finále v prvním kvalifikačním kole ze čtvrtého místa s hodnocením 34,3 bodu. Nicméně ve finále i díky nešťastným pádům nepředvedla konkurenci schopnou jízdu, a tak skončila na 11. pozici se ziskem 27,7 bodu.

Stříbrná z Nagana – Stine Brun Kjeldaas, skončila na konečné 13. pozici, tedy byla první nepostupující závodnicí z kvalifikačních bojů (Wong, 2002).

Shannon Dunn–Downing rovněž na své medailové umístění z Nagana nenavázala. Postoupila z druhé příčky druhého kvalifikačního kola, ale její nejlepší finálová jízda jí vynesla pouhých 37,2 bodu což stačilo na pátou pozici. Ve stejném roce se rozhodla ukončit kariéru profesionálního snowboardingu, aby se, dle oficiální vyjádření, mohla plně věnovat své rodině (Miller, 2012).

Tabulka 21: Výsledková listina ZOH 2002 – ženy

ZOH 2002 Salt Lake City – ŽENY		
Umístění	Účastník	Bodové ohodnocení
1	Kelly Clark	47,9
2	Doriane Vidal	43
3	Fabienne Reuteler	39,7

Kelly Clark

Osmnáctiletá závodnice předvedla nejlepší finálovou jízdu s konečným bodovým hodnocením 47,9. Předváděla nejvyšší skoky ze všech závodnic a do své jízdy také zařadila dvě rotace nad kopingem 720° a také McTwist 540°. Vzhledem k tomu, že vyhrála kvalifikaci i finálové boje, mluví se o Kelly Clark jako o bezkonkurenčně nejlepší závodnici (Miller, 2012).

Tabulka 22: Zápis jízdy – Kelly Clark

Kelly Clark – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside air	Indy	180
2	Backside air	Indy	180
3	Frontside 5	Indy	540
4	Backside air	Method	180
5	Frontside air	Stalefish	180
6	Backside McTwist	Indy	540
7	Frontside 7	-	720

Doriane Vidal

Pro tuto francouzskou závodnici to byla druhá účast na zimních olympijských hrách. Při své první účasti na ZOH v Naganu nepostoupila z kvalifikačních bojů. V Salt

Lake City postoupila do finále již z první kvalifikační jízdy. Svou finálovou jízdu zajela velmi agresivně a své triky předváděla ve velké rychlosti. Jízdu dokončila na průběžném prvním místě. Jediná závodnice, která jí svou poslední jízdou zvládla překonat byla Kelly Clark (France-Presse, 2002).

Tabulka 23: Zápis jízdy – Doriane Vidal

Doriane Vidal – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside air	Melon	180
2	Backside air	Indy	180
3	Frontside 5	Weddle	540
4	Backside 3	Indy	360
5	Switch Backside 3	Stalefish	360
6	Backside 5	-	540

Fabienne Reuteler

Fabienne Reuteler vyhrála druhé kvalifikační kolo se ziskem 40,4 bodu. Ve finále se jí lépe vydařila hned první jízda, za kterou obdržela 39,7 bodu a která jí zajistila třetí příčku (France-Presse, 2002).

Tabulka 24: Zápis jízdy – Fabienne Reuteler

Fabienne Reuteler – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside Air to Fakie	Indy	0
2	Switch Frontside 3	Weddle	360
3	Frontside air	Indy	180
4	Backside air	Method	180
5	Frontside 5	Weddle	540
6	Backside 3	-	360
7	Switch Backside 3	Indy	360

7.3 ZOH Turín 2006

Oficiálním mottem turínských her se stal výrok „Passion lives here“, což v překladu znamená „Zde žije vášně“. Snowboarding se na těchto hrách rozšířil o Boardercross později nazývaný jako Snowboardcross. Závody ve snowboardingu se konaly v provincii Turína v oblasti Piemont na trati Bardonecchia. Rozhodčí udělovali

svá bodová hodnocení závodníkům na základě komplexního vyhodnocení jízdy, tím se odstoupilo od způsobu hodnocení, kdy každý rozhodčí měl předem dané prvky jízdy, které má hodnotit. Konečný výsledek každé jízdy byl dán součtem bodů od jednotlivých rozhodčích (Ciampi, a další, 2006).

7.3.1 Organizátorská struktura

Závod na U-rampě byl zahájen dvěma kvalifikačními koly. Z každého kola postupovalo šest nejlépe hodnocených závodníků, resp. závodnic do finálových bojů. Ve finále se konečné pořadí určovalo na základě lepší ze dvou finálových z jízd.

Rozhodčí

R. 1: Matthieu Giraud

R. 2: Marcello Centurione

R. 3: Kyoji Yokoyama

R. 4: Savela Sami

R. 5: Ola Sundquist (Ciampi, a další, 2006)

Parametry tratě

Tabulka 25: Základní parametry U-rampy 2006

Melezet Halfpipe	
Sklon	16°
Délka	145 metrů
Šířka	18 metrů
Nejvyšší bod	5,7 metru
Drop-in	25 metrů

7.3.2 Muži

Do závodu nastoupilo o deset závodníků více než na předešlých olympijských hrách tedy celkem 44. Mezi závodníky se poprvé objevil i zástupce České republiky Martin Černík, kterému se ovšem nepodařilo probojovat do finálových bojů.

Mezi účastníky tohoto závodu byl i vítěz ZOH v Naganu z roku 1998 Gian Simmen. První kvalifikační kolo dokončil s bodovým ziskem 32,0 což stačilo na 14.

pozici. Ve druhém kvalifikačním kole svou jízdu vylepšil na 33,8 bodu, nicméně ani toto zlepšení neznamenalo postup do finále, neboť mu tento bodový zisk nestačil na lepší než 13. pozici. V celkovém zúčtování mu tak patřila až devatenáctá příčka. Tato jízda byla zároveň jeho poslední na olympijských hrách (Evans, a další, 2016).

Tabulka 26: Výsledková listina ZOH 2006 – muži

ZOH 2006 Turín – MUŽI		
Umístění	Účastník	Bodové ohodnocení
1	Shaun White	46,8
2	Daniel Kass	44
3	Markku Koski	41,5

Shaun White

Shaun Roger White postoupil do finále až ve druhém kvalifikačním kole, které však vyhrál, a to s nejlépe hodnocenou jízdou v rámci kvalifikace, za kterou obdržel 45,3 bodu. Ve svých 19 letech patřil k největším favoritům celého závodu díky šesti triumfům z X-Games. Roli favorita potvrdil hned při své první finálové jízdě, za kterou obdržel v součtu 46,8 bodu. V druhém kole již soupeři nepředvedli lépe hodnocenou jízdu, a tudíž Shaun Roger White získal zlatou medaili (Wallechinsky, a další, 2010).

Tabulka 27: Zápis jízdy – Shaun White

Shaun White – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside air	Melon	180
2	Backside Crippler	Weddle	540
3	Frontside 10	Stalefish	1080
4	Switch Frontside 10	Tail	1080
5	Frontside 9	Indy	900
6	Backside 9	Weddle	900

Daniel Kass

Obhájce stříbrné medaile ze ZOH v Salt Lake City Daniel Kass postoupil do finále z prvního kvalifikačního kola s hodnocením 43,8 bodu, což znamenalo nejlépe hodnocenou jízdu v rámci celého prvního kola. První finálové kolo pokazil a skončil tak

s bodovým ziskem 20,8 jako předposlední ze všech dvanácti finálových jezdců. V rámci druhého kola ovšem předvedl velmi kvalitní jízdu ohodnocenou 44,0 body a posunul se na druhou pozici, čímž obhájil stříbrnou medaili z předešlého ročníku ZOH (Wallechinsky, a další, 2010).

Tabulka 28: Zápis jízdy – Daniel Kass

Daniel Kass – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside Air to Fakie	Tail	0
2	Switch Frontside 10	Nose	1080
3	Frontside 10	Tail	1080
4	Switch Frontside 7	Weddle	720
5	Frontside 7	Indy	720
6	Switch Frontside Backflip Rodeo Alley Oop	-	540

Markku Koski

Markku Koski byl účastníkem i předešlého ročníku ZOH v Salt Lake City, kde se probojoval do finále a následně obsadil celkové osmé místo. Na těchto ZOH do finále postoupil ve druhém kvalifikačním kole ze třetího místa s hodnocením 40,6 bodu. V rámci prvního finálového kola předvedl druhou nejlepší jízdu, která byla oceněna 41,5 body. Druhé kolo lepší jízdu z jeho strany již nepřineslo a Markku Koski tak obsadil v konečném zúčtování třetí příčku (Ciampi, a další, 2006).

Tabulka 29: Zápis jízdy – Markku Koski

Markku Koski – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside Air to Fakie	Japan	0
2	Switch Frontside 10	Weddle	1080
3	Frontside 9	Melon	900
4	Backside 5	Weddle	540
5	Frontside 7	Melon	720
6	Switch Frontside 9	Melon	900

7.3.3 Ženy

Ženského závodu se zúčastnilo o jedenáct závodnic více než na předchozích olympijských hrách – tedy celkem 34. Mezi největší favoritky patřila Kelly Clark, Doriane Vidal a Hannah Teter (Ciampi, a další, 2006).

Kelly Clark obhajující zlatou medaili z předešlých olympijských her postoupila do finále v prvním kvalifikačním kole, které vyhrála s hodnocením 44,9 bodu. Na takto vysoce hodnocenou jízdu ve finále již nenavázala. Po prvním kole jí s bodovým hodnocením 41,1 náležela třetí pozice. Ve druhém kole však zaváhala a svůj výkon již nevylepšíla. V celkovém hodnocení jí patřila čtvrtá příčka (Miller, 2012).

Pro Doriane Vidal, která se na ZOH 2002 v Salt Lake City se umístila na druhém místě, to byla celkem třetí účast na ZOH. Do finále postoupila v prvním kvalifikačním kole z posledního postupového místa s hodnocením 34,5 bodu, což byla i v součtu obou kol nejhůře hodnocená jízda finálové dvanáctky. V první finálové jízdě Doriane Vidal zaváhala a jízdu dokončila s 26,1 body. Ve druhém kole předvedla svou nejlepší jízdu s hodnocením 35,7 bodu, což v konečném zúčtování stačilo na osmé místo.

Tabulka 30: Výsledková listina ZOH 2006 – ženy

ZOH 2006 Turín – ŽENY		
Umístění	Účastník	Bodové ohodnocení
1	Hannah Lee Teter	46,4
2	Gretchen Bleiler	43,4
3	Kjersti Buaas	42,0

Hannah Lee Teter

Hannah Lee Teter se před olympijskými hrami dostala do povědomí veřejnosti mimo jiné účinkováním v dokumentu o historii snowboardingu s názvem First Descent. Ve svých devatenácti letech postoupila v prvním kvalifikačním kole ze třetího místa s hodnocením 39,9 bodů. Ve finále si počínala naprosto jistě a v obou kolech vyhrála s náskokem více než 3 bodů. V prvním kole nasbírala 44,6 bodů, ve druhém kole za předvedení své nejlepší jízdy a zároveň nejlepší jízdy celého závodu, získala 46,4 bodů, tedy zlatou medaili (Teter, a další, 2012).

Tabulka 31: Zápis jízdy – Hannah Lee Teter

Hannah Lee Teter – Goofy			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside 5	Melon	540
2	Backside air	Method	180
3	Frontside 9	Stalefish	900
4	Backside air	Indy	180
5	Frontside 3	Indy	360
6	Switch Frontside 5	Stalefish	540

Gretchen Bleiler

Tato závodnice postoupila z kvalifikace v prvním kole ze druhého místa, kdy lepší jízdu předvedla pouze Kelly Clark. V obou finálových jízdách obsadila druhé místo. Svoji lepší jízdu předvedla ve druhém kole a za zisk 43,4 bodu jí náležela stříbrná medaile (Teter, a další, 2012).

Tabulka 32: Zápis jízdy – Gretchen Bleiler

Gretchen Bleiler – Goofy			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside Crippler	Indy	540
2	Backside 5	Indy	540
3	Frontside 5	Melon	540
4	Backside air	Indy	180
5	Frontside 9	-	900

Kjersti Buaas

Pro Kjersti Buaas to byly druhé olympijské hry, na kterých opět postoupila do finále. Se ziskem 41,9 bodu postoupila do finále ze druhého kvalifikačního kola. Po prvním finálovém kole jí náleželo třetí místo za obdržných 42 bodů. Lépe hodnocenou jízdu již nepředvedla a toto hodnocení pro ni tedy znamenalo bronzovou medaili, čímž si od předešlých her polepšila o jednu příčku (Wallechinsky, a další, 2010).

Tabulka 33: Zápis jízdy – Kjersti Buaas

Kjersti Buaas – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside air	Indy	180
2	Backside air	Method	180
3	Frontside 5	Indy	540
4	Backside 5	Stalefish	540
5	Frontside Misty flip 7	Weddle	720

7.4 ZOH Vancouver 2010

V pořadí XXI zimní olympijské hry byly zahájeny 12. února 2010 a snowboarding měl významnou roli při úplném začátku zahajovacího ceremoniálu. Kanadský snowboardista Johnny Lyall byl součástí zahajovacího videa, kdy sjížděl skalisté hory Kanady. Na konci videa opticky proskočil plátnem a tím se ocitl na stadionu BC Place, kde se ceremoniál konal. Následně se rozjel a proskočil olympijským kruhem, aby uvítal diváky na ZOH (IOC, 2010).

7.4.1 Organizátorská struktura

System závodů byl nově upraven. Z kvalifikačních kol postupovalo šest nejlepších závodníků přímo do finále, tedy z každého kvalifikačního kola tři nejlepší. Dalších dvanáct závodníků postupovalo do semifinálových kol. Nejlepších šest závodníků ze semifinále postupovalo do finále. Každá fáze závodu měla dvě kola, ze kterých se určovalo konečné pořadí na základě lepšího hodnocení z obou jízd. Pořadí jízd závodníků určovalo opačné pořadí hodnocení, tedy pokud závodník měl v daném kole nejvyšší hodnocení, v následujícím kole nastoupil jako poslední (IOC, 2010).

Rozhodčí

Hlavní rozhodčí: Ola Sundequist

R. 1: Kyoji Yokoyama

R. 2: Steve Brown

R. 3: Stefan Williner

R. 4: Sami Savela

R. 5: Marcello Centurione (IOC, 2010)

Parametry tratě

Tabulka 34: Základní parametry U-rampy 2010

Cypress Mountain	
Sklon	18°
Délka	165 metrů
Šířka	20 metrů
Nejvyšší bod	6,7 metru
Drop-in	30 metrů

7.4.2 Muži

Celkem 40 závodníků bylo rozděleno do dvou rozjížděk. Z každé rozjížděky postupovali tři nejlepší závodníci přímo do finále a následujících šest závodníků se kvalifikovalo do semifinále. Ze semifinále poté postupovalo šest nejlepších závodníků do finále (IOC, 2010).

V závodě nastoupil Markku Koski, který se při hrách v Turíně umístil na třetím místě. Svůj nejlepší výkon zde předvedl hned při své první jízdě druhé rozjížděky, za který získal 39,3 bodů. Díky této jízdě postoupil do semifinále, odkud za 37,1 bodu postoupil z předposlední pozice do finále. V konečném pořadí obsadil šesté místo. (IOC, 2010)

Ve Vancouveru nastoupil i Iouri Podladtchikov, pro kterého to byla již druhá účast na olympijských hrách. V Turíně žádný výrazný výkon nepředvedl, zde se umístil na čtvrtém místě. Z kvalifikačního kola postoupil přímo do finále s bodovým ziskem 41,4. Ve finále předvedl velmi kvalitní jízdu s hodnocením 42,4 bodu a o 0,4 bodu prohrál v boji o medaili se Scottem Lago. (IOC, 2010)

Nejmladším účastníkem závodu byl tehdy patnáctiletý Scott James, který se ovšem z kvalifikace neprobojoval a s hodnocením 28,2 bodu za svou jízdu skončil na 21 místě. (IOC, 2010)

Tabulka 35: Výsledková listina ZOH 2010 – muži

ZOH 2010 Vancouver – MUŽI		
Umístění	Účastník	Bodové ohodnocení
1	Shaun White	48,4
2	Peetu Piironen	45,0
3	Scott Lago	42,8

Shaun White

Obhájce zlaté medaile z Turína, předvedl již v kvalifikaci jízdu hodnocenou 45,8 body, tento bodový zisk nikdo ze závodníků v celé soutěži nepřekonal. Ve finále dominoval jízdu v prvním kole, za kterou obdržel 46,8 bodů. Nikomu se tuto jízdu již nepodařilo překonat a Shaun White měl tedy jistotu zlaté medaile již před svou poslední jízdu. Ve své druhé jízdě předvedl jako první závodník Double McTwist 1260°, který nazval „The Tomahawk“, a svou jízdu dokončil s rekordním počtem 48,4 bodu (Wallechinsky, a další, 2010).

Tabulka 36: Zápis jízdy – Shaun White

Shaun White – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside air	Melon	180
2	Frontside Double cork 10	Stalefish	1080
3	Switch Frontside Double cork 10	Stalefish	1080
4	Frontside 5	Stalefish	540
5	Backside Double McTwist	Weddle	1260

Peetu Piironen

Vítězství ve druhé rozjížděce s 45,1 body posunulo tohoto finského snowboardistu přímo do finále. Za svou nejlepší finálovou jízdu obdržel přesně 45 bodů, což pro něj znamenalo druhé místo. Peetu Piironen byl zároveň jediným závodníkem, který měl hodnocení všech svých jízd nad 40 bodovou hranicí. (Wallechinsky, a další, 2010)

Tabulka 37: Zápis jízdy – Peetu Piironen

Peetu Piironen – Goofy			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside 7	Indy	720
2	Switch Frontside Double cork 10	Indy	1080
3	Frontside air	Melon	180
4	Backside 9	Weddle	900
5	Frontside 10	Tail	1080

Scott Lago

Scott Lago postoupil z kvalifikace do semifinále díky své první jízdě ve druhé rozjízdce s bodovým ziskem 39 bodů. V semifinále pak skončil třetí se zlepšením na 41,3 bodu. Ve finále, opět díky své první jízdě, za kterou obdržel 42,8 bodu, získal hned při své první účasti na olympijských hrách bronzovou medaili (Wallechinsky, a další, 2010).

Tabulka 38: Zápis jízdy – Scott Lago

Scott Lago – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside air	Method	180
2	Frontside Double cork 10	Melon	1080
3	Switch Frontside Double cork 10	Stalefish	1080
4	Frontside 5	Indy	540
5	Backside Double cork 9	Weddle	900

7.4.3 Ženy

Ženského závodu se zúčastnilo 30 závodnic. Z kvalifikace postupovalo šest nejlepších závodnic přímo do finále a následujících dvanáct závodnic pak postupovalo do semifinále (IOC, 2010).

Do semifinále se probojovala mimo jiné i Šárka Pančochová z České republiky se ziskem 28,1 bodu za svou druhou jízdu. Do finále se bohužel o jeden bod neprobojovala a se svou nejlepší jízdou hodnocenou 34,4 body tak skončila na osmém místě (IOC, 2010).

Obhájkyně stříbrné medaile Gretchen Bleiler postoupila do finále přímo z kvalifikace s 40,2 body z pátého místa. Ve finále se jí však nevydařila ani jedna ze dvou jízd a skončila na předposledním místě za zraněnou Queralta Castellet (IOC, 2010).

Na svých třetích hrách se objevila také Kjersti Buaas, která obhájovala bronzovou medaili z Turína. Její nejlepší jízda byla hodnocena 21,8 body, což pro ni znamenalo konec v soutěži a konečné 22 místo (IOC, 2010).

Tabulka 39: Výsledková listina ZOH 2010 – ženy

ZOH 2010 Vancouver – ŽENY		
Umístění	Účastník	Bodové ohodnocení
1	Torah Bright	45,0
2	Hannah Lee Teter	42,4
3	Kelly Clark	42,2

Torah Bright

Torah Jane Bright předvedla v kvalifikaci nejlepší jízdu celého závodu, za kterou obdržela 45,8 bodu. V první finálové jízdě upadla, ale ve druhé jízdě své zaváhání napravila a za obdržených 45 bodů získala zlatou medaili (Wallechinsky, a další, 2010).

Tabulka 40: Zápis jízdy – Torah Bright

Torah Bright – Goofy			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside 3	Indy	360
2	Switch Backside McTwist 7	Weddle	720
3	Backside 5	Weddle	540
4	Frontside Air to Fakie	Weddle	0
5	Switch Frontside Cork 7	Weddle	720

Hannah Lee Teter

Obhájkyně zlaté medaile Hannah Teter postoupila do finále ze čtvrtého místa, kde za svou jízdu získala 42,7 bodu. Ve finále za svou první jízdu získala 42,4 bodu, což byla její lepší jízda, o 0,2 bodu porazila Kelly Clark a umístila se tak na druhém místě (Wallechinsky, a další, 2010).

Tabulka 41: Zápis jízdy – Hannah Lee Teter

Hannah Lee Teter – Goofy			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside air	Indy	180
2	Frontside 9	Stalefish	900
3	Backside 5	Melon	540
4	Frontside 3	Indy	360
5	Switch Frontside 7	Stalefish	720
6	Frontside air	Indy	180

Kelly Clark

Kelly Clark opět patřila k velkým favoritkám závodu. V kvalifikaci předvedla velmi kvalitní jízdu s hodnocením 45,4 bodu a do finále postoupila ze druhého místa. Ve finále za svou druhou jízdu obdržela 42,2 bodu a díky tomu získala bronzovou medaili (Wallechinsky, a další, 2010).

Tabulka 42: Zápis jízdy – Kelly Clark

Kelly Clark – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside air	Indy	180
2	Backside 5	Weddle	540
3	Frontside 7	Indy	720
4	Switch Frontside 7	Indy	720
5	Frontside 9	Indy	900

7.5 ZOH Sochi 2014

7.5.1 Organizátorská struktura

Na těchto ZOH se odstoupilo od systému bodování s hranicí 50 bodů a nově se zavedla 100 bodová hranice. Ke změnám došlo i v počtu rozhodčích, kdy nyní rozhodovalo šest rozhodčích a jeden hlavní, přičemž nejvyšší a nejnižší získané známky se škrtyly. Zbylé známky se zprůměrovaly, a tak se vytvořil konečný výsledek dané jízdy. Soupiska závodníků byla u mužů i žen rozdělena na dvě rozjízdky, ze kterých postupovali první tři přímo do finále a následujících šest do semifinále. Ze semifinálové dvanáctky opět postupovalo šest nejlepších po dvou kolech do finále. Pořadí jízd závodníků určovalo opačné pořadí hodnocení, tedy pokud závodník měl v daném kole nejvyšší hodnocení, v následujícím kole nastupoval jako poslední (Bryantsev, 2014).

Rozhodčí

Hlavní rozhodčí: Brandon Wong

R. 1: Ola Sundequist

R. 2: Kyoji Yokoyama

R. 3: Guido van Meel

R. 4: Klára Suchanová

R. 5: Phoebe Mills

R. 6: Iztok Sumatic (IOC, 2014)

Parametry tratě

Tabulka 43: Základní parametry U-rampy 2014

Rusa Khutor Extreme Park	
Sklon	18°
Délka	192 metrů
Šířka	21 metrů
Nejvyšší bod	6,8 metru
Drop-in	30 metrů

7.5.2 Muži

Stejně jako ve Vancouveru čítala mužská soupiska 40 závodníků. Mezi nimi byl i nejlepší snowboardista posledních let Shaun White, který chtěl jako první sportovec obhájit zlatou medaili ve třech jdoucích po sobě olympiádách (Hewson, 2018).

Shaun White byl nasazen do druhé rozjížděky, kde v prvním kole předvedl nejlepší jízdu celého závodu a s hodnocením 95,75 bodu postoupil přímo do finále. Ve finále při své první jízdě zaváhal a kvůli pádu získal pouze 35 bodů. Ve druhé jízdě již předvedl triky, které měl v plánu, ale kvůli hlubokým dopadům a zahranění při jednom z triků obdržel 90,25 bodu a umístil se tak na konečném čtvrtém místě (Hewson, 2018).

Na soupisku se dostal i Peetu Piironen, ale do závodu nenastoupil a koncentroval se pouze na Slopestyle, kde skončil na konečném sedmém místě (IOC, 2014).

Do závodu nastoupil také Scott James, který se ovšem s hodnocením 68,50 bodu za svou nejlepší jízdu o 0,75 bodu neprobojoval do semifinále a stejně jako ve Vancouveru obsadil 21 místo (IOC, 2014).

Tabulka 44: Výsledková listina ZOH 2014 – muži

ZOH 2014 Sochi – MUŽI		
Umístění	Účastník	Bodové ohodnocení
1	Iouri Podladtchikov	94,75
2	Ayumu Hirano	93,50
3	Taku Hiraoka	92,25

Iouri Podladtchikov

Pro tohoto ruského rodáka reprezentujícího Švýcarsko známého pod pseudonymem IPod to byla třetí a dosud poslední účast na olympijských hrách. Ve svých 25 letech se mu podařilo získat zlatou medaili poté, co z kvalifikace postoupil z předposledního místa do semifinále se ziskem 82 bodů. Semifinále vyhrál se zlepšením své nejlepší jízdy na 87,5 bodu. Ve finále při své poslední jízdě předvedl jako první v historii tohoto sportu trik Switch Frontside Cab Double cork 1440°, který nazval YOLO flip (You Only Live Once, přeloženo Život žiješ jen jednou) a za zisk 94,75 bodu mu zaslouženě patřilo první místo (Gertsch, 2014).

Tabulka 45: Zápis jízdy – Iouri Podladtchikov

Iouri Podladtchikov – Goofy			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside air	Method	180
2	Frontside 5	Indy	540
3	Backside Double McTwist	Weddle	1260
4	Frontside Double cork 10	Indy	1080
5	Switch Frontside Double cork	Indy	1440

Ayumu Hirano

Ve svých patnácti letech byl Ayumu Hirano nejmladším závodníkem ve snowboardingu na těchto ZOH. V kvalifikaci byl zařazen do první rozjížděčky, kterou vyhrál svou první jízdou se ziskem 92,25 bodu a postoupil tak přímo do finále. Tam předvedl obě jízdy s hodnocením vyšším než 90 bodů. Za svou první jízdu obdržel

90,75 bodu a za druhou dokonce 93,50 bodu, která mu zajistila druhé místo (IOC, 2014).

Tabulka 46: Zápis jízdy – Ayumu Hirano

Ayumu Hirano – Goofy			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside air	Melon	180
2	Frontside 10	Tail	1080
3	Switch Frontside Double cork 10	Indy	1080
4	Frontside 9	Tail	900
5	Backside 9	Melon	900
6	Frontside Double cork 10	Truck Driver	1080

Taku Hiraoka

Taku Hiraoka nastoupil do kvalifikace ve druhé rozjížděce, ve které byl i Shaun White. Za svou jízdu obdržel stejně jako Ayuma Hirano 92,25 bodu a také tedy postoupil přímo do finále. Ve finále obdržel stejný bodový zisk jako v kvalifikaci a za to mu náležela bronzová medaile (Hewson, 2018).

Tabulka 47: Zápis jízdy – Taku Hiraoka

Taku Hiraoka – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside 5	Weddle	540
2	Frontside 9	Melon	900
3	Backside 9	Weddle	900
4	Frontside 10	Tail	1080
5	Switch Frontside Double cork 10	Indy	1080
6	Frontside Double cork 10	Stalefish	1080

7.5.3 Ženy

Soupiska žen obsahovala 28 účastnic rozdělených do dvou rozjížděk. V samotném závodě jich nastoupilo pouze 27, jelikož nejmladší závodnice soupisky Arielle Gold si při tréninkové jízdě poranila rameno. (IOC, 2014)

Na svých třetích olympijských hrách byla Hannah Teter, která již měla zlatou medaili z Turína 2006 a stříbrnou z Vancouveru 2010. Z kvalifikace postoupila přímo

do finále díky zisku 92 bodů za svou druhou jízdu. Po první finálové jízdě byla na prvním místě, ale nakonec jejích 90,5 bodu překonaly tři další závodnice a Hannah Teter tedy obsadila konečné čtvrté místo (IOC, 2014).

Dále se závodu také zúčastnila čínská závodnice Liu Jiayu, která ve Vancouveru obsadila čtvrté místo. Z kvalifikace postoupila do semifinále, kde bojovala mimo jiné se Šárkou Pančochovou. Díky zisku 81,25 bodu postoupila do finále, kde však předvedla nejisté výkony a obsadila konečné deváté místo. Svoji nejlepší jízdu zajela v kvalifikaci, kde obdržela 83,5 bodu (IOC, 2014).

Tabulka 48: Výsledková listina ZOH 2014 – ženy

ZOH 2014 Sochi – ŽENY		
Umístění	Účastník	Bodové ohodnocení
1	Kaitlyn Farrington	91,75
2	Torah Bright	91,50
3	Kelly Clark	90,75

Kaitlyn Farrington

Americká závodnice postoupila z kvalifikace do semifinále díky zisku 87 bodů, které obdržela za svou první jízdu. Semifinále opanovala jízdu, za kterou si od rozhodčích vysloužila 87,5 bodu. Po prvním finálovém kole, ve kterém získala 85,75 bodu, byla na druhém místě. Ve druhém kole předvedla svoji nejlepší jízdu a s 91,75 body v soutěži zvítězila (Howell, 2014).

Tabulka 49: Zápis jízdy – Kaitlyn Farrington

Kaitlyn Farrington – Goofy			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside Air to Fakie	Melon	0
2	Switch Backside 7	Indy	720
3	Backside 9	Stalefish	900
4	Frontside Alley Oop 5	Weddle	540
5	Backside 5	Tail	540
6	Frontside Cork 7	Weddle	720

Torah Bright

Obhájkyně zlaté medaile z Vancouveru postoupila z kvalifikace přímo do finále díky zisku 93 bodů. Ve finále již lépe hodnocenou jízdu nepředvedla. Za svou druhou jízdu získala 91,5 bodu, za což jí v celkové hodnocení náleželo druhé místo (Howell, 2014).

Tabulka 50: Zápis jízdy – Torah Bright

Torah Bright – Goofy			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside McTwist 5	Weddle	540
2	Frontside Air to Fakie	Weddle	0
3	Switch Frontside 7	Weddle	720
4	Frontside 5	Indy	540
5	Backside Alley Oop	Indy	180
6	Frontside 5	Melon	540

Kelly Clark

Kelly Clark v kvalifikaci předvedla nejlépe hodnocenou jízdu celé soutěže, když získala za svou jízdu 95 bodů. V kvalifikaci měla obě jízdy hodnoceny více než 90 body, a tudíž byla největší favoritkou finále. Byla to pro ni čtvrtá finálová účast na její čtvrté olympiádě. Ze Salt Lake City si odvezla zlatou medaili a z Vancouveru bronzovou. Ve finále za svou druhou jízdu získala 90,75 bodu, čímž o 0,25 bodu překonala Hannah Teter a rozšířila tak svou sbírku cenných kovů o druhou bronzovou medaili (Howell, 2014).

Tabulka 51: Zápis jízdy – Kelly Clark

Kelly Clark – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside air	Indy	180
2	Backside 5	Tail	540
3	Frontside 10	Indy	1080
4	Switch Frontside 7	Indy	720
5	Frontside 5	Indy	540
6	Backside air	Melon	180

7.6 ZOH Pchjongjang 2018

7.6.1 Organizátorská struktura

Závod na U-rampě se konal v části Bogwang Phoenix Parku. Na rozdíl od posledních her v Soči se odstoupilo od semifinálové fáze. Z dvoukolové kvalifikace na základě nejlépe hodnocené jízdy postupovala přímo do finále nejlepší dvanáctka závodníků. Ve finále měli všichni účastníci na předvedení své nejlepší jízdy nově tři pokusy (IOC, 2019).

Nejvyšší a nejnižší skóre se škrtá a zbývající hodnocení se zprůměruje. (Zuchini, a další, 2018)

Rozhodčí

Hlavní rozhodčí: Matt Jennings

R. 1: Iztok Sumatic

R. 2: Stefan Munz

R. 3: Christian Beutler

R. 4: John MacDonald

R. 5: Connor Manning

R. 6: Ryo Hashimoto (Zuchini, a další, 2018)

Parametry tratě

Tabulka 52: Základní parametry U-rampy 2018

Phoenix Snow Park	
Sklon	18,5°
Délka	200 metrů
Šířka	22 metrů
Nejvyšší bod	7,5 metru

7.6.2 Muži

Startovní listina obsahovala 30 závodníků, ke kterým se kvalifikoval také obhájce zlaté medaile ze Soči Iouri Podladtchikov, který se však před závodem rozhodl,

že soutěžit nebude kvůli zranění, které se mu stalo měsíc před zahájením ZOH během finálové jízdy na X-Games (Zuchini, a další, 2018).

Bronzový olympijský medailista Taku Hiraoka nastoupil do závodu s ambicemi obhájit bronzovou medaili z minulých olympijských her. V první jízdě zaváhal a kvůli pádu byla jeho jízda hodnocena pouze 26 body. Ve druhé jízdě již předvedl lepší výkon, byl však prvním nepostupujícím z kvalifikace a s bodovým hodnocením 75,75 skončil tedy na konečném třináctém místě (Zuchini, a další, 2018).

Ve startovní listině byl také stříbrný olympijský medailista z roku 2010, Peetu Piiroinen. Postoupil do finále po své druhé jízdě, za kterou obdržel od rozhodčích 77,5 bodu. Ve finále se mu ale ani jedna z jízd nepovedla a skončil na posledním – tedy dvanáctém místě (Zuchini, a další, 2018).

Finále dokončilo pouze jedenáct závodníků, jelikož Yuto Totsuka z Japonska během své druhé jízdy upadl a byl převezen do nemocnice.

Tabulka 53: Výsledková listina ZOH 2018 – muži

ZOH 2018 Pyeongchang – MUŽI		
Umístění	Účastník	Bodové ohodnocení
1	Shaun White	97,75
2	Ayumu Hirano	95,25
3	Scott James	92,00

Shaun White

Pro amerického sportovce to byla již čtvrtá účast na olympijských hrách, kde byl hlavním favoritem celého závodu. V kvalifikaci za svou první jízdu získal 93,25 bodu. V závěru druhého kola ho překonali další dva jezdci a jeho reakcí na daný vývoj byla jízda hodnocená 98,5 body, čímž si zajistil výhru v kvalifikaci. Ve finále při první jízdě opět předvedl jízdu přesahující 90 bodů, konkrétně 94,25 bodu. Druhé kolo kvůli zaváhání však dokončil na druhém místě. V poslední jízdě celého závodu předvedl další téměř bezchybnou jízdu a se ziskem 97,75 bodu se opět posunul na první místo a získal tak třetí zlatou medaili (Hewson, 2018).

Tabulka 54: Zápis jízdy – Shaun White

Shaun White – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside Double cork 14	Canadian Bacon	1440
2	Switch Frontside Double cork 14	Canadian Bacon	1440
3	Frontside 5	Stalefish	540
4	Backside Double McTwist	Japan	1260
5	Frontside Double cork 12	Stalefish	1260

Ayumu Hirano

Stříbrný medailista z roku 2014 ve svých devatenácti letech opět postoupil do finále, a to ze třetího místa v kvalifikaci, neboť za svou druhou jízdu obdržel 95,25 bodu. Stejný počet bodů získal i ve finálovém boji ve své druhé jízdě a tím si zajistil stříbrnou medaili (Zuchini, a další, 2018).

Tabulka 55: Zápis jízdy – Ayumu Hirano

Ayumu Hirano – Goofy			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside air	Melon	180
2	Frontside Double cork 14	Indy	1440
3	Switch Frontside Double cork 14	Indy	1440
4	Frontside Double cork 12	Indy	1260
5	Backside Double cork 12	Weddle	1260

Scott James

Posledním medailistou se stal Scott James, který na svých třetích olympijských hrách zvládl vybojovat bronzovou medaili. V kvalifikaci předvedl druhou nejlepší jízdu, za kterou získal 96,75 bodu, což bylo také jeho maximum. Ve finále byla jeho nejlepší jízda hned ta první a se ziskem 92 bodů se umístil na konečném třetím místě (Zuchini, a další, 2018).

Tabulka 56: Zápis jízdy – Scott James

Scott James – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside Double cork 12	Stalefish	1260
2	Backside 12	Weddle	1260
3	Frontside 10	Nose	1080
4	Switch Frontside 5	Taipan	540
5	Switch Backside Double cork 12	Weddle	1260

Taku Hiraoka

Prvním nepostupujícím z kvalifikace se stal Taku Hiraoka, který předvedl slabší jízdu v porovnání se svou nejlepší z roku 2014. Konečný počet bodů 75,75 (Zuchini, a další, 2018).

Tabulka 57: Zápis jízdy – Taku Hiraoka

Taku Hiraoka – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside air	Method	180
2	Frontside 9	Melon	900
3	Backside 5	Weddle	540
4	Frontside Double cork 10	Stalefish	1080
5	Switch Frontside 10	Indy	1080
6	Frontside 10	Tail	1080

7.6.3 Ženy

Soutěže žen se zúčastnilo 24 žen, mezi kterými byla i Kelly Clark, která se představila již na páté olympiádě. Při každé své účasti se probojovala do finále a získala již dvě bronzové medaile a jednu zlatou. Zde postoupila do finále až z předposledního postupového místa s bodovým hodnocením 63,25 bodu za svou lepší jízdu. Ve finále byla nejlépe hodnocená její třetí jízda a s 83,5 body obsadila konečné čtvrté místo (Zuchini, a další, 2018).

Tabulka 58: Výsledková listina ZOH 2018 – ženy

ZOH 2018 Pyeongchang – Ženy		
Umístění	Účastník	Bodové ohodnocení
1	Chloe Kim	98,25
2	Jiayu Liu	89,75
3	Arielle Gold	85,75

Chloe Kim

Ve svých 17 letech se stala nejmladší vítězkou Olympiády ve snowboardingu. Byla první sportovkyní, která dokázala zvládnout Frontside Double Cork 1080°. Obě jízd, které v kvalifikaci předvedla, byly hodnoceny více než 90 body. Svou druhou jízdou, za kterou získala 95,5 bodu ovládla kvalifikaci. Ve finále poté předvedla v první jízdě výkon ohodnocený 93,75 body. Tímto výkonem již měla na konci třetího kola jistou zlatou medaili s náskokem 4 bodů na druhé místo. Avšak ve své poslední jízdě předvedla téměř dokonalou jízdou a s 98,25 body se stala olympijskou šampionkou (Zuchini, a další, 2018).

Tabulka 59: Zápis jízdy – Chloe Kim

Chloe Kim – Goofy			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Backside air	Method	180
2	Frontside 10	Tail	1080
3	Switch Frontside 10	Melon	1080
4	Frontside 9	Tail	900
5	Backside McTwist 5	Indy	540
6	Frontside Haakon Flip 7	Indy	720

Jiayu Liu

Při své třetí účasti na olympijských hrách zvládla z kvalifikace postoupit ze druhého místa, s hodnocením její nejlepší jízdy ve výši 87,75 bodu. Ve finále poté předvedla ještě lepší výkon hodnocený 89,75 body, čímž se dostala na druhé místo za Chloe Kim (Zuchini, a další, 2018).

Tabulka 60: Zápis jízdy – Jiayu Liu

Jiayu Liu – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Switch Backside air	Method	180
2	Switch Frontside 7	Stalefish	720
3	Frontside 9	Weddle	900
4	Backside 5	Weddle	540
5	Frontside 7	Stalefish	720

Arielle Gold

Arielle Gold postoupila z kvalifikace z posledního dvanáctého místa s jízdou, za kterou obdržela 62,75 bodu. Až ve své poslední finálové jízdě předvedla svůj nejlepší výkon, za který získala od rozhodčích 85,75 bodu a tímto výkonem si vybojovala bronzovou medaili (Zuchini, a další, 2018).

Tabulka 61: Zápis jízdy – Arielle Gold

Arielle Gold – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside 10	Tail	1080
2	Switch Frontside 7	Indy	720
3	Frontside Crippler 5	Indy	540
4	Backside air	Method	180
5	Frontside 9	Tail	900
6	Backside Michalchuk 5	Melon	540

Holly Crawford

První nepostupující z kvalifikace byla Holly Crawford s konečným počtem za svou nejlepší jízdu 57,5 bodů. Ve své jízdě u čtvrtého skoku nestihla provést „grab“ a před posledním skokem ztratila rychlost (Zuchini, a další, 2018).

Tabulka 62: Zápis jízdy – Holly Crawford

Holly Crawford – Regular			
Pořadí triků	Záznam jízdy	Grab	Rotace [°]
1	Frontside air	Weddle	180
2	Backside air	Japan	180
3	Frontside 7	Weddle	720
4	Switch Frontside 7	-	720
5	Frontside 5	Melon	540
6	Backside 5	Melon	540

8 Tendence vývoje výkonů a jednotlivých parametrů

Bylo analyzováno celkem 44 jízd, ze kterých byly následnou komparací jednotlivých faktorů vyhodnoceny výsledky, které byly zaznamenány v grafech a tabulkách.

V následující části jsou prezentovány výsledky jednotlivých analýz a následné pozorování tendencí vývoje. Dále jsou shrnuty základní parametry tratí a faktory ovlivňující hodnocení jednotlivých jízd v tabulkách a grafech.

8.1 Parametry tratí

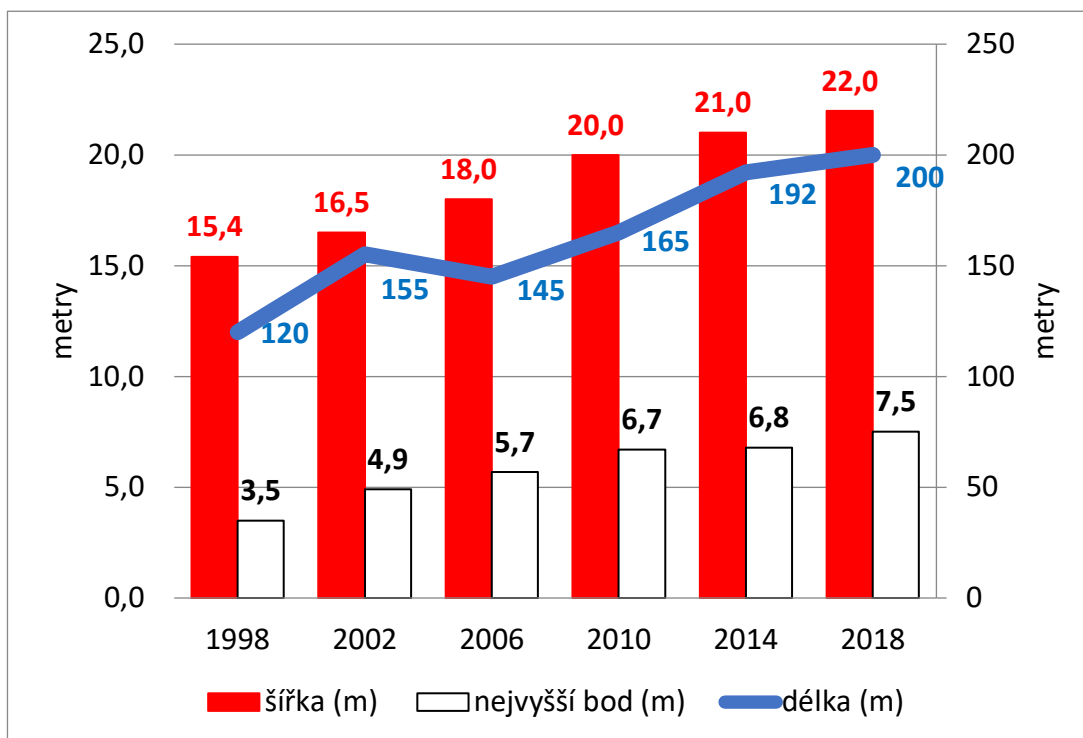
Parametry jednotlivých tratí se lišily v závislosti na lokalitě konání ZOH, ale také typem a velikostí výstavby. Samotné výkony závodníků jsou úzce spojeny s modernizacemi tratí a lze předpokládat že výkony, které předvedli závodníci v roce 2018 by na trati z roku 1998 a dříve nebylo možné předvést.

Vyjma roku 2006 je ve všech případech kontinuální vzestupná tendence u všech parametrů. V roce 2006 byla trať o 10 metrů kratší než předcházející rok, ale na výsledcích se to nijak zásadně neprojevalo. Závodníci zvládli ve většině případů stejný počet skoků v jízdě, ovšem s vyšší celkovou rotací a v obou kategoriích i s obtížnějšími skoky.

Dle přiloženého grafu níže můžeme částečně potvrdit hypotézu, kdy tendence u vybraných parametrů skutečně byla na vzestupu. Výjimkou je pouze délka tratě. Šířka i nejvyšší bod rampy se s každým rokem ZOH zvětšovala.

Tabulka 63: Základní parametry U-rampy v letech ZOH 1998 až 2018

Rok	Délka [m]	Šířka [m]	Nejvyšší bod [m]
1998	120	15,4	3,5
2002	155	16,5	4,9
2006	145	18	5,7
2010	165	20	6,7
2014	192	21	6,8
2018	200	22	7,5

Graf 1: Vývoj jednotlivých parametrů U-rampy na ZOH od roku 1998 do 2018

8.2 Analýza jízd

Analyzovaná data byla selektována na přesně definované parametry, které lze objektivně mezi sebou porovnat. Koncept hodnocení jízdy se skládá z mnoha faktorů, které již byly popsány v kapitole Hodnotící kritéria.

8.2.1 Počet skoků

Se vzrůstající profesionalizací snowboardingu, probíhala i úprava pravidel a systém bodování. Tím se měnil koncept i způsob provedení jednotlivých jízd. Na ZOH 1998 byla soutěž zaměřena na více stylovou stránku jízdy, kdy závodníci prováděli více základních skoků, tedy „straight airs“ s grabem. V novodobém typu hodnocení je tento skok hodnocen jako skok s nejnižší obtížností.

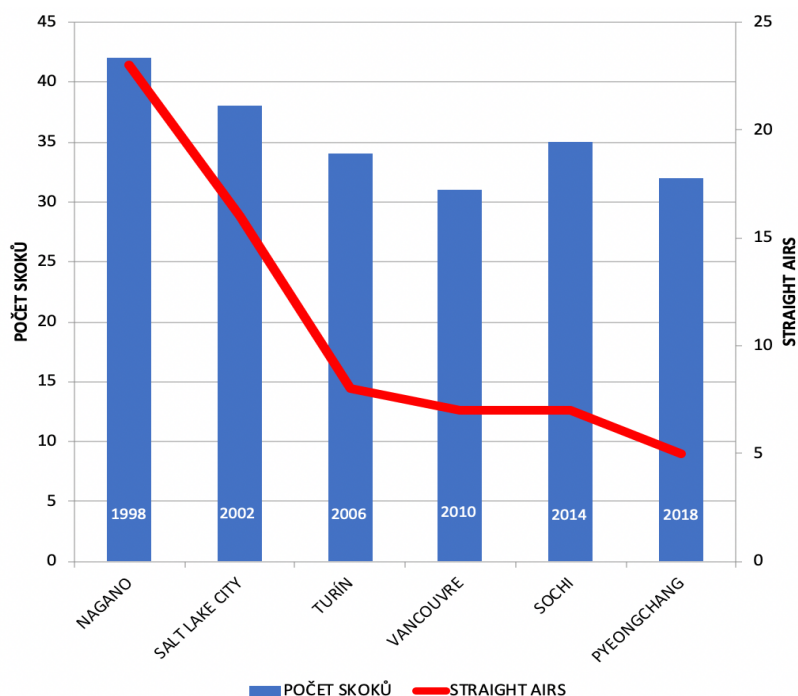
Na ZOH 2018 byla z pravidel vyjmuta povinnost základního skoku pro možnost získání maximálního počtu bodů.

Počet skoků není vypovídající o obtížnosti jízdy. Na prvních hrách měly obě kategorie celkem 42 skoků, avšak z toho více jak polovina (konkrétně 23) byly pouze „straight airs“. Tedy závodník ve své jízdě provedl například čtyři přímé skoky, tedy skoky s nejnižší obtížností ze sedmi celkových skoků. Od roku 2006 bylo zařazení přímého skoku, spíše splnění povinnosti.

Nutno dodat že v roce 1998 jeli závodníci dvě jízdy ve finálovém kole. Pro objektivní porovnání byla zvolena jízda závodníka s vyšším bodovým ohodnocením.

Tabulka 64: Souhrnné informace o četnosti skoků

Rok	Muži		Ženy		Souhrn	
	Počet skoků	Přímé skoky	Počet skoků	Přímé skoky	Počet skoků	Přímé skoky
1998	21	11	21	12	42	23
2002	18	7	20	9	38	16
2006	18	3	16	5	34	8
2010	15	3	16	4	31	7
2014	17	2	18	5	35	7
2018	15	1	17	4	32	5

Graf 2: Vývoj četnosti skoků a vliv přímých skoků na celkový počet

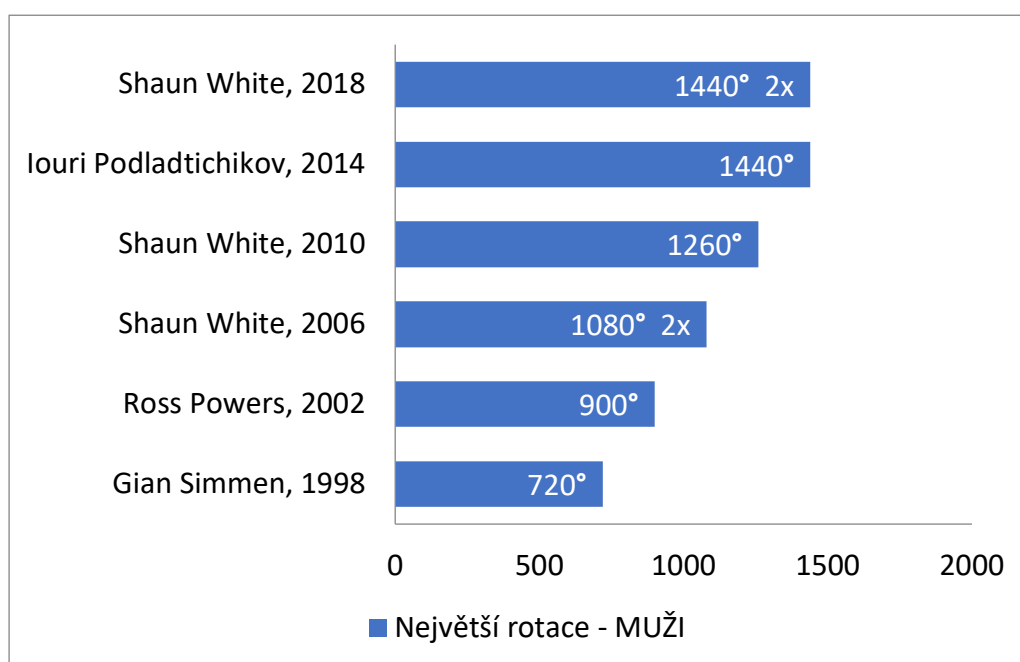
8.2.2 Nejobtížnější trik

Nejvýznamnějším faktorem z hlediska celkového umístění je provedení nejobtížnějšího triku, nebo nejobtížnější kombinace od čehož se mimo jiné odvíjí obtížnost celé jízdy. Pokud závodník předvede trik, který ještě nikdo na soutěži nezvládnul provézt, jeho jízda bývá hodnocena nadprůměrně v případě, že zbytek jízdy odpovídal požadované kvalitě. Samotná obtížnost skoku je kromě celkové rotace také ovlivněna kombinací, v jaké je daný trik proveden, typem odrazu a dopadu a také typem rotace.

V mužské části lze sledovat souvislý růst, kdy v každém ročníku se zvýšila rotace o 180° u nejobtížnějšího triku, vyjma ročníku 2018, kdy Shaun White provedl kombinaci Back to Back o rotaci 1440°.

Pokud bychom se zaměřili na všechny závodníky v kategorii mužů, viděli bychom, že Daniel Kass provedl trik s celkovou nejvyšší rotací 1080°, tedy vyšší, než Ross Gerard Powers, avšak obsadil druhé místo.

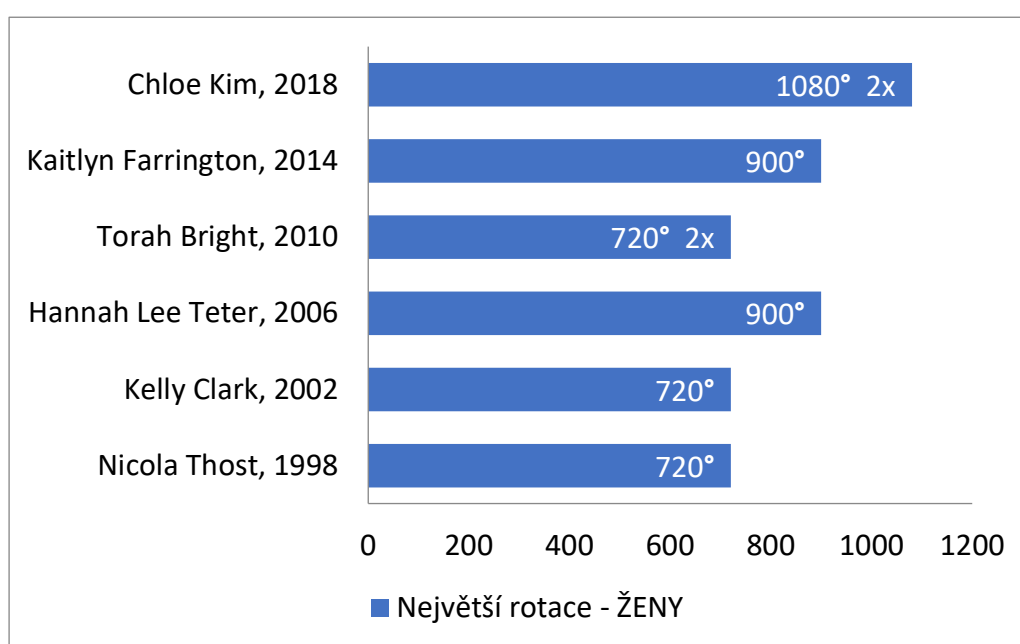
Dále Gian Simmen v roce 1998 provedl nejobtížnější trik s rotací o 720° pouze jednou. Daniel Franck, který obsadil druhé místo ve stejném závodě provedl trik s rotací o 720° celkem 3x.

Graf 3: Vývoj nejobtížnějších triků u vítězů ZOH od roku 1998 do 2018 – muži

V dámské kategorii takový kontinuální progres nelze přímo sledovat u zápisu vítězek závodů. Vypovídající je samotné provedení jednotlivých skoků a jejich technická vyzrálost. V roce 1998 Nicola Thost provedla trik s celkovou rotací 720°, avšak technické provedení nedosahovalo zdaleka takových kvalit, jako v následujícím ročníku a ročnících.

V roce 2010 a 2014 nastala u žen stejná situace, jako u mužů, kdy některá ze závodnic, předvedla trik s větší rotací než vítězka závodu. V roce 2010 Hannah Lee Teter i Kelly Clark provedli rotaci o 900° a v roce 2014 opět Kelly Clark zvládla trik s rotací o 1080°, avšak s chybou na dopadu.

Graf 4: Vývoj nejobtížnějších triků u vítězů ZOH od roku 1998 do 2018 – ženy

Nejobtížnější skok či kombinace skoků, jsou jedním ze základních faktorů ovlivňující konečné umístění, ale celkové bodové ohodnocení je závislé na komplexnosti celé jízd. Dále skok s vysokou rotací může být, co se týká obtížnosti lehčí na provedení než například těžší kombinace skoků s nižší rotací, kdy jezdec nevidí na dopad.

Tedy ani provedení skoku s nejvyšší možnou rotací v daném závodě, nezaručuje dominanci v konečném umístění.

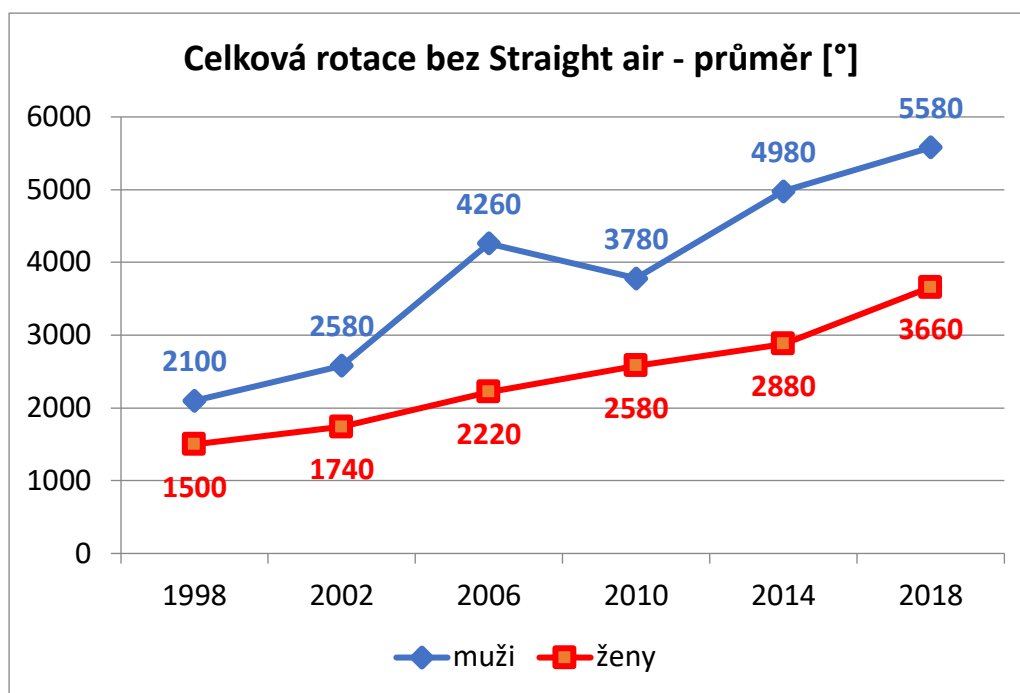
8.2.3 Celková rotace

„Straight airs“ jsou v tomto případě vyjmuty z komparace, kvůli možné zkreslenosti výsledku. Mezi skoky s nelehčí obtížností patří i Air to Fakie, tedy skok s konečnou nulovou rotací. V ten moment by mohlo docházet ke zkreslení výsledků.

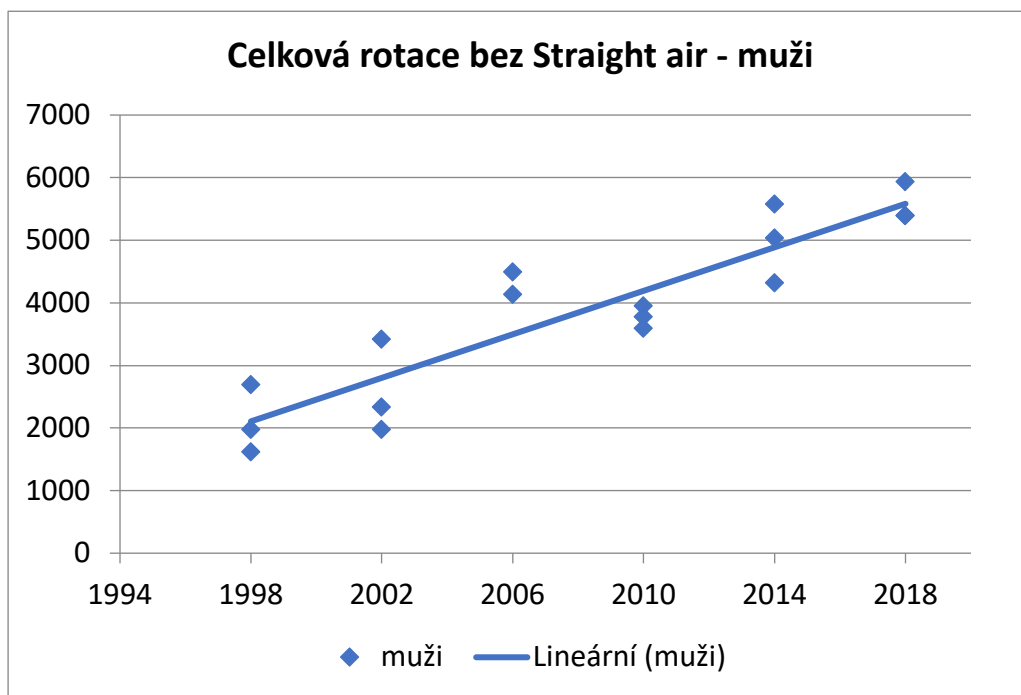
V roce 2010 v mužské části došlo k výraznému snížení průměrné celkové rotace, kdy každý ze závodníků provedl o jeden skok méně než závodníci v předešlém ročníku. Jedním z důvodů, proč tomu tak bylo, můžou být klimatické podmínky, kdy U-rampa byla zmrzlá a provádění triků bylo obtížnější.

Výsledné hodnoty v grafu č. 5 byly z každého roku vypočítány na základě aritmetického průměru součtu celkových rotací bez přímých skoků všech třech soutěžících ve své kategorii.

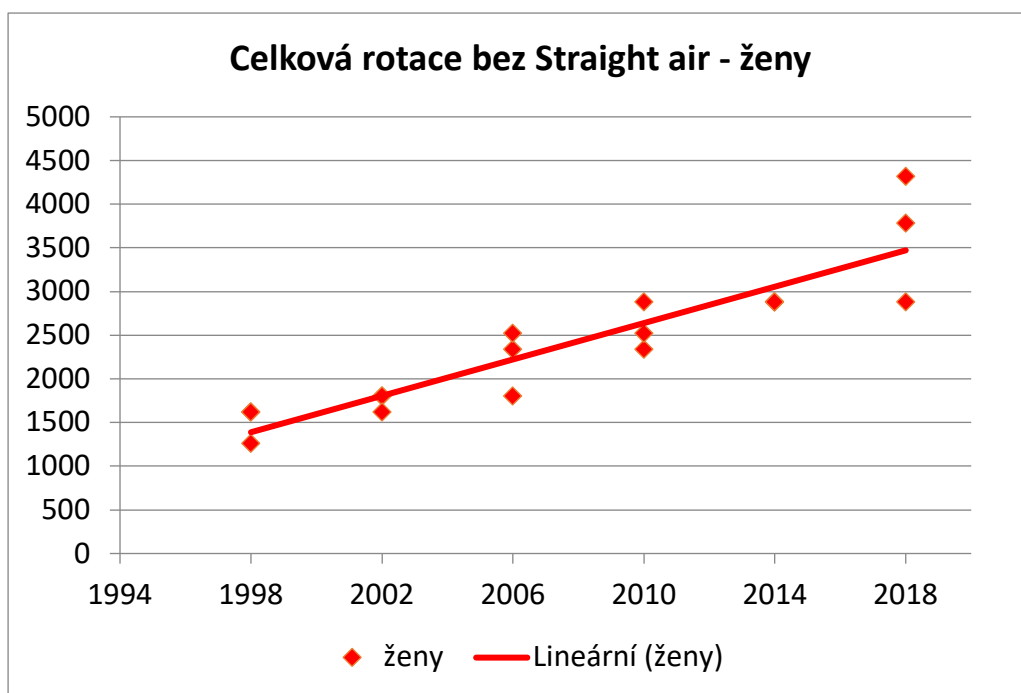
V následujících grafech č. 6 a 7 lze vidět lineární křivky tendencí výkonů od roku 1998 do roku 2018.

Graf 5: Vývoj průměrných výkonů bez přímých skoků

Graf 6: Lineární křivka progresu výkonů od roku 1998 do roku 2018 – muži

Graf 7: Lineární křivka progresu výkonů od roku 1998 do roku 2018 – ženy

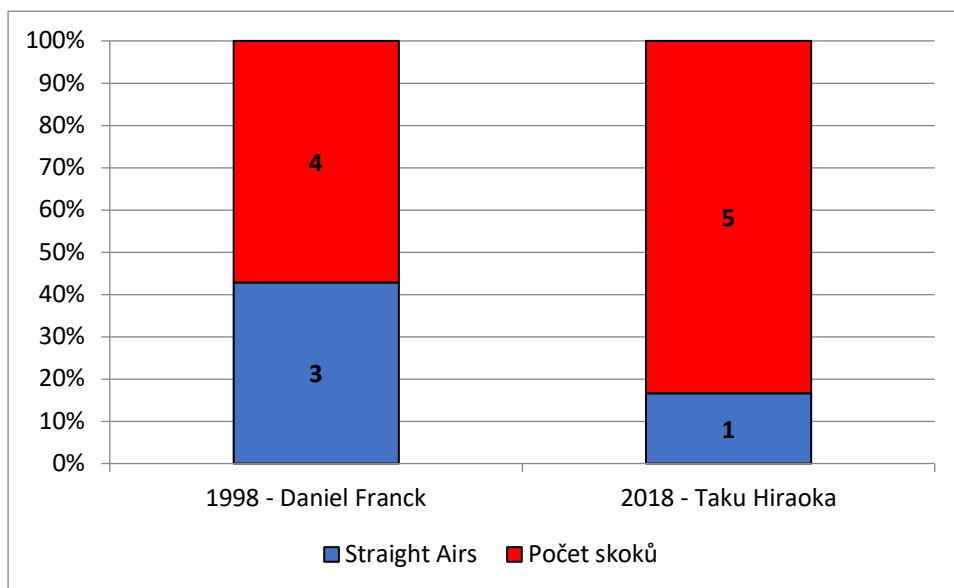
8.3 Komparace výkonů z let 1998 a 2018

Pro porovnání nejlepších výkonů ZOH z roku 1998 byla za muže vybrána druhá finálová jízda Daniela Francka. Shannon Dunn – Downing se svou první finálovou jízdou byla vybrána za ženy. Ani jeden z určených nevyhrál svou kategorii kvůli dvoukolovému bodování, ale za dané jízdy obdrželi nejvyšší počet bodů a lze je tedy považovat za nejlepší. Kdyby dané jízdy předvedli opakovaně, tak by získali zlatou medaili.

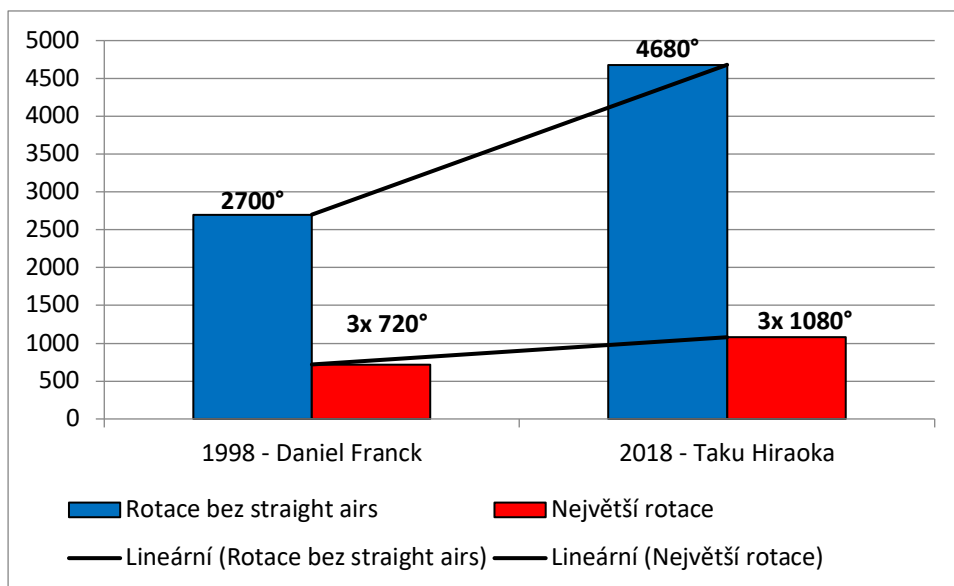
Z roku 2018 byl prvním nepostupujícím závodníkem z kvalifikace Taku Hiraoka s hodnocením 75, 75 bodů za svou nejlepší jízdu. Za ženy to byla Holly Crawford s 57, 5 body, za svou první kvalifikační jízdu.

Samotné vyhodnocení je v rámci vybraných parametrů, které lze objektivně porovnat. Další oblasti jako technická vyzrálost, čistota dopadu, návaznost jednotlivých skoků a jiné nelze v rámci této práce porovnat, jelikož se jedná pouze o subjektivní faktory každé jízdy.

Při pohledu na grafy komparace lze předpokládat, že kdyby Daniel Franck stejnou jízdu z roku 1998 provedl v roce 2018, tak by se nekvalifikoval na finálové části. Daniel Franck během své jízdy udělal o jeden skok více, ale zároveň o dva přímé skoky více – tedy skoky, které jsou považovány za nejjednodušší. Jeho nejobtížnější rotační skok měl 720°. Taku Hiraoka zvládnul rotaci o 1080°. Oba závodníci své nejobtížnější rotační skoky zvládli skočit 3x během své jízdy. Posledním faktorem je celková rotace, kdy Taku Hiraoka měl méně skoků během své jízdy, přesto měl o 1980° vyšší celkovou rotaci.

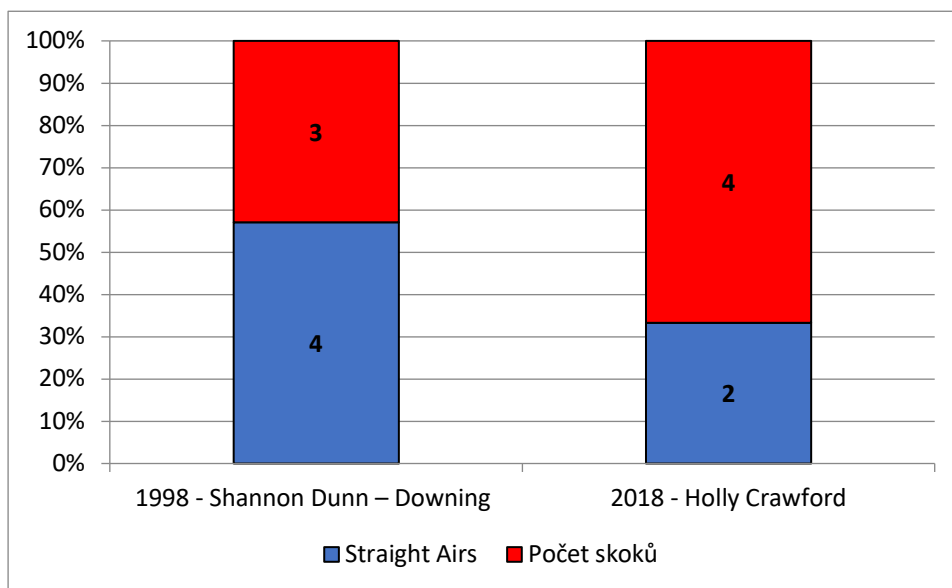

Graf 8: Komparace poměru počtu skoků – muži

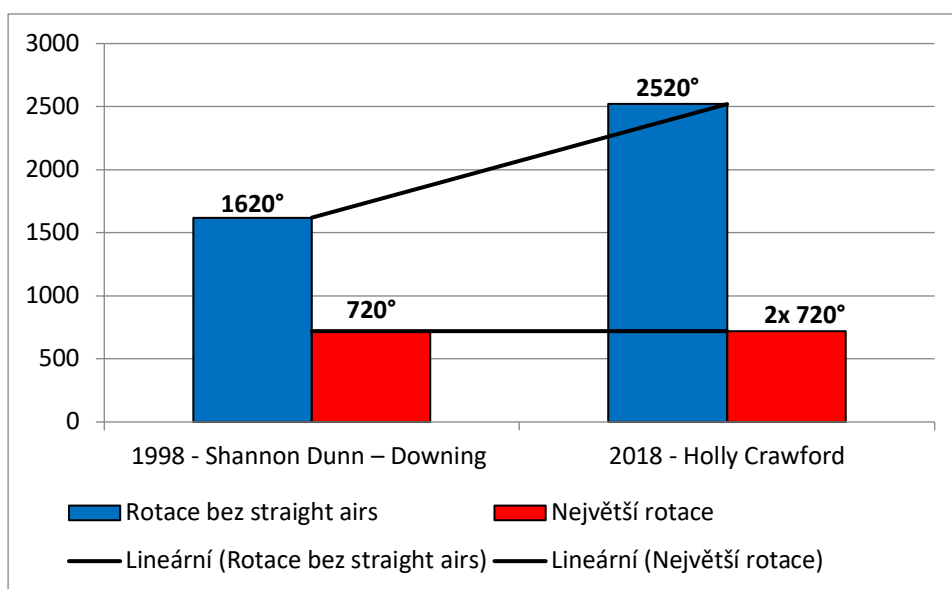

Graf 9: Komparace celkové a největší rotace – muži

Shannon Dunn – Downing provedla sedm skoků, přičemž 4x ve své jízdě to byl rovný skok. Trik s největší rotací byl o 720° a celková rotace bez rovných skoků byla 1620°. Bodové srážky měla za nestihnutí zachycení prkna ve dvou případech. Holly Crawford ve své jízdě měla o jeden skok méně a skočila pouze dvakrát rovný skok. Přesto měla vyšší celkovou rotaci bez základních skoků o 900°.

Graf 10: Komparace poměru počtu skoků – ženy

Graf 11: Komparace celkové a největší rotace – ženy

Vyvozování výsledků, zda by dané jízdy z roku 1998 stačily na zvládnutí kvalifikace a postup do finálové části v roce 2018, není jednoznačné vzhledem k typu hodnocení. Nicméně při pohledu na základní parametry, které porovnáváme je to velmi pravděpodobné. V obou případech lze soudit, že jízda z roku 2018 byla náročnější a technicky vyzrálejší, než tomu bylo u nejlepší výkonů na ZOH 1998.

9 Diskuze

V diplomové práci byl sledován a následně porovnáván vývoj výkonů na zimních olympijských hrách ve snowboardingu v U-rampě od roku 1998 do roku 2018. V práci byli sledováni a analyzováni vždy tři nejlepší závodníci a závodnice z každého ročníku konání ZOH. V roce 2018 byl dále analyzován první nepostupující závodník a závodnice z kvalifikace do finálové fáze.

Jednotlivé výkony všech sportovců podléhají mnoha faktorům ovlivňujících samotný předvedený výkon. Výkon je ovlivněn primárně tréninkem, dispozicemi závodníků, materiálním i finančním zajištěním. Jednotlivé předvedené triky či kompletní jízdy dále podléhají subjektivnímu hodnocení rozhodčích. Každý turnaj, soutěž či jinak bodované závody jsou, co se týká hodnocení, originální. Jízda, která byla v jednom roce bezkonkurenční, může být v témže roce za předvedení stejných triků, hodnocena pouze průměrně. V neposlední řadě, pokud se podíváme na organizátorskou činnost a technické zázemí sportovišť, je nezbytné brát v potaz i tento faktor.

Avšak i za těchto podmínek jsou jisté možnosti, jak vzájemně porovnat jednotlivé jízdy průřezem několika let, opomineme-li skutečnost, která byla uvedena výše. Obtížnost jízdy velmi úzce souvisí s počtem a typem rotací během jízdy, obtížností dopadu, výšky a délky jednotlivých skoků a v neposlední řadě s návazností jednotlivých kombinací na sebe. Jezdci v tréninkovém prostředí mají možnost technicky náročné skoky trénovat ve speciálně upravených U-rampách, kdy určitou část tratě nahradí speciální vzduchový polštář, nebo "foam pit" do kterého jezdcí dopadají.

Za důležité považuji zmínit, že výška, ve které jsou triky prováděny a délka jednotlivých skoků, jsou jedním z hlavních faktorů ovlivňujících hodnocení. Tyto údaje nebylo v možnostech objektivně zahrnout do parametrů komparace kvůli absenci potřebných údajů.

Můžeme pozorovat, že začátky závodů v U-rampě se více zaměřovaly na samotnou stylovou jízdu. Stávalo se, že závodníci během své jízdy provedli šest ze sedmi skoků pouze základní skok. Jezdilo se v nižších rychlostech a skoky nebyly tak vysoké. Dráha na ZOH 1998 měřila 120 metrů a závodníkům nedělalo problém vměstnat do své jízdy i devět skoků, kdežto na dosavadně posledních ZOH 2018 byl průměr 5 až 6 skoků za jízdu při délce dráhy 200 metrů.

Nejobtížnější z hlediska práce bylo bezpochyby zajistit záznamy všech jízd závodníků. U ročníku 2002 a 2006 mi nepomohl ani archiv ČT a pro získání daných jízd, jsem musel přejít k osobní korespondenci se závodníky. Další významný problém se jevil v nastavení jednotlivých parametrů pro porovnávání a také nakonec samotný zápis jednotlivých jízd pro pochopení, který trik závodník právě provádí.

Dr. Jason Harding ve své studii *A social identity analysis of technological innovation in an action sport: Judging elite half-pipe snowboarding* z roku 2016, poukazuje na náročnost vyhodnocování jízd i u rozhodčích. Rozhodčí má přibližně 2 sekundy, aby ze svého stanoviště vyhodnotil daný trik, zapsal chyby, srážky případně přidanou hodnotu triku a zpět sledoval jezdce, který již najíždí na další skok (Harding, a další, 2016).

Predikovat tendenci výkonů a triků v následujících letech je pouhým odhadem. Olympijská vítězka z roku 2018 Chloe Kim, sdílela na sociálních sítích video z tréninku, kde se jí povedlo skočit trik s rotací o 1260°. U mužů se objevují v tréninku pokusy o triky s celkovou rotací 1620°. Množství proměnných o to, jakým směrem se budou ubírat výkony je ovšem více. Dalšími aspekty budou parametry výstavby jednotlivých závodišť, specifikace pravidel a požadavků na závodníky.

Ve studii *Performance Assessment Innovations for Elite Snowboarding*, je poukazováno na subjektivitu hodnocení a alternativy o zavedení hodnocení objektivních aspektů jízd. Komunita silně vnímá, že letový čas a celkové množství rotace hrají hlavní roli v úspěchu (James, a další, 2010).

Charakter závodu v U-rampě stále zůstává v uvolněné atmosféře, ale vysoké výkony nedovolují již tak lehký trénink a vyžaduje se stále vyšší výkonnost. Trénink má dnes více profesionální podobu (Binter, 2012).

Na základně analýzy jízd lze konstatovat, že progres obtížnosti jednotlivých jízd je markantní. Tento výsledek nebyl překvapivý s ohledem na zvyšující se popularitu a profesionalizaci snowboardingu. U většiny sportů se výkonnost v průběhu několika let vždy posouvá a samotné hranice nejlepších výkonů jsou neustále atakovány, avšak v U-rampě byl tento progres výrazný. Lze konstatovat, že nejlepší výkony jen pár let zpět, by v současné výkonnosti nebyly konkurenceschopné.

10 Závěr

Cílem práce byla analýza jednotlivých jízd ve snowboardingu v U-rampě všech zimních olympijských her konaných od roku 1998 do roku 2018. Plněním dílčích úkolů vyplývajících z cílů práce, byl vytvořen dokument, který přehledně a systematicky podává utříděné a relativně podrobné informace k dané problematice.

Zvolené téma bylo velmi zajímavé a představovalo výzvu, jelikož tímto způsobem sepsané a analyzované jízdy mohu nazvat jako jedinečné. Zabřednout do problematiky pravidel a jednotlivých nuancí v technikách triků, znamenalo v prvotní fázi mnoho nepříjemností, jelikož bylo nezbytné sjednotit postup zápisu o záznamu jízdy.

Sledování individuálních výkonů jednotlivých závodníků přineslo mimo jiné bližší pohled na skutečnost, že prioritním faktorem rozhodujícím o celkovém umístění není počet skoků vměstnaných do jízdy, ale zejména technické provedení, plynulost a návaznost jednotlivých skoků a v neposlední řadě provedení originálního triku či obtížné kombinace.

Na ZOH 2018 počet přímých skoků byl více než čtyřikrát nižší, než na ZOH 1998 v Naganu. Průměrný počet všech skoků na závodníka v roce 1998 byl sedm na jízdu. Na ZOH 2018 bylo 5 až 6 skoků na závodníka za jednu jízdu. Nicméně v roce 2014 a 2018, byl počet skoků vyšší než na ZOH 2010.

Z práce zároveň vyplynuly otázky, které by mohly být předmětem dalšího bádání. Pro komplexnější výsledek by bylo možné zahrnout do analýz výšku jednotlivých skoků, nalétanou vzdálenost, hloubku dopadu a zaměření se na chybovost během jízdy.

V diplomové práci byly stanoveny tři hypotézy:

Hypotéza 1: Vybrané parametry tratí U-rampy, měly kontinuální vzestupnou tendenci.

Resumé: První hypotéza byla vyvrácena. Dva ze tří vybraných parametrů vzestupnou tendenci v každém ročníku ZOH měly, avšak celková délka tratě v roce 2006, byla nižší než v roce 2002. Vyjma tohoto roku by vybrané parametry měly kontinuální vzestupnou tendenci ve všech bodech.

Hypotéza 2: Prvky jízd třech nejlepších mužů a žen, měly kontinuální vzestupnou tendenci či vyšší četnost provedení.

Resumé: Druhá hypotéza byla vyvrácena. Při pohledu na jednotlivé prvky z celkového pohledu pomocí lineární regrese, by znamenalo vzestupnou tendenci, avšak v detailním pohledu na jednotlivé prvky, jsou výsledky následující:

- Nejobtížnější trik – muži: Splňuje
- Nejobtížnější trik – ženy: Nesplňuje

V mužské kategorii se celkem dvakrát stalo, že jeden z níže umístěných závodníků provedl obtížnější trik v rámci největší dosažené rotace. Konkrétně v roce 1998 a 2002.

U žen kontinuální vzestupnou tendenci výkonů bylo možné sledovat pouze v technickém provedení o kterou se stanovená hypotéza neopírala.

- Celková rotace bez straight airs – průměrné hodnoty muži: Nesplňuje
- Celková rotace bez straight airs – průměrné hodnoty ženy: Splňuje

Naopak vzestupnou tendenci průměrné celkové rotace třech nejlepších závodnic bez straight airs bylo možné sledovat u žen v každém roce ZOH.

V mužské kategorii byl znatelný pokles v roce 2010. Na ZOH 2010 všichni závodníci provedli o jeden skok méně, než na ZOH 2006, přičemž pouze Shaun White zvládl trik s vyšší rotací než v předešlém ročníku.

Hypotéza 3: Vybrané prvky nejlepších výkonů na Zimních olympijských hrách v roce 1998 by v komparaci s rokem 2018 nestačily na postup z kvalifikace do finálové části.

Resumé: Třetí hypotéza byla potvrzena. Hodnocení jednotlivých výkonů je subjektivní záležitostí a pro účely diplomové práce bylo nezbytné zaměřit se na objektivní faktory. V obou kategoriích závodníci v Naganu v roce 1998 provedli sedm skoků, přičemž Daniel Franck třikrát pouze přímý skok a Shannon Dunn – Downing o jeden přímý skok více. Jednalo se o skoky s nejnižší obtížností. V roce 2018 Taku Hiraoka i Holly Crawford, skočili o jeden skok méně a o dva přímé skoky méně. Přes nižší počet skoků zvládli mít Taku Hiraoka o 1980° a Holly Crawford o 900° vyšší celkovou rotaci bez přímých skoků.

Trik s největší rotací byl u Daniela Francka 720°, který skočil celkem třikrát ve své jízdě, oproti tomu Taku Hiraoka skočil 1080° také třikrát. Holly Crawford předvedla dva skoky s rotací 720° a Shannon Dunn – Downing pouze jednou. Srážku by při porovnání hodnocení obdržela Shannon Dunn – Downing za nezachycení prkna ve dvou případech.

Při těchto skutečnostech lze soudit, že jízdy prvních nepostupujících z kvalifikace v roce 2018 byly komplexnější a vyzrálejší, než u závodníků v roce 1998. V tomto roce by zlatá olympijská medaile nestačila ani na postup z kvalifikace v roce 2018.

Rád bych, aby tato diplomová práce posloužila jako studijní materiál pro studenty, nadšence, trenéry a všechny ty, kdo chtějí získat podrobné informace o snowboardingu, včetně základů názvosloví závodů v U-rampě.

11 Seznam obrázků tabulek a grafů

Obrázek 1: Monogliter	13
Obrázek 2: Snurfer	14
Obrázek 3: Vývoj snowboardů společnosti Burton.....	16
Obrázek 4: Faktory sportovního výkonu.....	22
Tabulka 1: Základní parametry U-rampy 1998.....	40
Tabulka 2: Výsledková listina ZOH 1998 – muži.....	40
Tabulka 3: Zápis první jízdy – Gian Simmen	41
Tabulka 4: Zápis druhé jízdy – Gian Simmen.....	41
Tabulka 5: Zápis první jízdy – Daniel Franck.....	42
Tabulka 6: Zápis druhé jízdy – Daniel Franck	42
Tabulka 7: Zápis první jízdy – Ross Gerard Powers.....	43
Tabulka 8: Zápis druhé jízdy – Ross Gerard Powers	43
Tabulka 9: Výsledková listina ZOH 1998 – ženy	44
Tabulka 10: Zápis první jízdy – Nicola Thost.....	44
Tabulka 11: Zápis druhé jízdy – Nicola Thost	44
Tabulka 12: Zápis první jízdy – Stine Brun Kjeldaas	45
Tabulka 13: Zápis druhé jízdy – Stine Brun Kjeldaas.....	45
Tabulka 14: Zápis první jízdy – Shannon Dunn – Downing.....	46
Tabulka 15: Zápis druhé jízdy – Shannon Dunn – Downing.....	46
Tabulka 16: Základní parametry U-rampy 2002.....	47
Tabulka 17: Výsledková listina ZOH 2002 – muži.....	48
Tabulka 18: Zápis jízdy – Ross Gerard Powers	48
Tabulka 19: Zápis jízdy – Daniel Kass	49

Tabulka 20: Zápis jízdy – Jarret John Thomas.....	49
Tabulka 21: Výsledková listina ZOH 2002 – ženy	50
Tabulka 22: Zápis jízdy – Kelly Clark	50
Tabulka 23: Zápis jízdy – Doriane Vidal	51
Tabulka 24: Zápis jízdy – Fabienne Reuteler.....	51
Tabulka 25: Základní parametry U-rampy 2006.....	52
Tabulka 26: Výsledková listina ZOH 2006 – muži.....	53
Tabulka 27: Zápis jízdy – Shaun White	53
Tabulka 28: Zápis jízdy – Daniel Kass	54
Tabulka 29: Zápis jízdy – Markku Koski.....	54
Tabulka 30: Výsledková listina ZOH 2006 – ženy	55
Tabulka 31: Zápis jízdy – Hannah Lee Teter	56
Tabulka 32: Zápis jízdy – Gretchen Bleiler	56
Tabulka 33: Zápis jízdy – Kjersti Buaas	57
Tabulka 34: Základní parametry U-rampy 2010.....	58
Tabulka 35: Výsledková listina ZOH 2010 – muži.....	58
Tabulka 36: Zápis jízdy – Shaun White	59
Tabulka 37: Zápis jízdy – Peetu Piironen	59
Tabulka 38: Zápis jízdy – Scott Lago	60
Tabulka 39: Výsledková listina ZOH 2010 – ženy	61
Tabulka 40: Zápis jízdy – Torah Bright	61
Tabulka 41: Zápis jízdy – Hannah Lee Teter	61
Tabulka 42: Zápis jízdy – Kelly Clark	62
Tabulka 43: Základní parametry U-rampy 2014.....	63
Tabulka 44: Výsledková listina ZOH 2014 – muži.....	64
Tabulka 45: Zápis jízdy – Iouri Podladtchikov	64

Tabulka 46: Zápis jízdy – Ayumu Hirano.....	65
Tabulka 47: Zápis jízdy – Taku Hiraoka.....	65
Tabulka 48: Výsledková listina ZOH 2014 – ženy	66
Tabulka 49: Zápis jízdy – Kaitlyn Farrington.....	66
Tabulka 50: Zápis jízdy – Torah Bright	67
Tabulka 51: Zápis jízdy – Kelly Clark	67
Tabulka 52: Základní parametry U-rampy 2018.....	68
Tabulka 53: Výsledková listina ZOH 2018 – muži.....	69
Tabulka 54: Zápis jízdy – Shaun White	70
Tabulka 55: Zápis jízdy – Ayumu Hirano.....	70
Tabulka 56: Zápis jízdy – Scott James	71
Tabulka 57: Zápis jízdy – Taku Hiraoka.....	71
Tabulka 58: Výsledková listina ZOH 2018 – ženy	72
Tabulka 59: Zápis jízdy – Chloe Kim	72
Tabulka 60: Zápis jízdy – Jiayu Liu.....	73
Tabulka 61: Zápis jízdy – Arielle Gold.....	73
Tabulka 62: Zápis jízdy – Holly Crawford	74
Tabulka 63: Základní parametry U-rampy v letech ZOH 1998 až 2018.....	75
Tabulka 64: Souhrnné informace o četnosti skoků	77
Graf 1: Vývoj jednotlivých parametrů U-rampy na ZOH od roku 1998 do 2018.	76
Graf 2: Vývoj četnosti skoků a vliv přímých skoků na celkový počet.....	77
Graf 3: Vývoj nejobtížnějších triků u vítězů ZOH od roku 1998 do 2018 – muži	78
Graf 4: Vývoj nejobtížnějších triků u vítězů ZOH od roku 1998 do 2018 – ženy	79
Graf 5: Vývoj průměrných výkonů bez přímých skoků.....	80
Graf 6: Lineární křivka progresu výkonů od roku 1998 do roku 2018 – muži	81

Graf 7: Lineární křivka progrese výkonů od roku 1998 do roku 2018 – ženy.....	81
Graf 8: Komparace poměru počtu skoků – muži	83
Graf 9: Komparace celkové a největší rotace – muži.....	83
Graf 10: Komparace poměru počtu skoků – ženy.....	84
Graf 11: Komparace celkové a největší rotace – ženy	84

12 Seznam použité literatury

BAKEŠ, D. *Akrobatická příprava snowboardcrossaře*. Praha : Karlova univerzita, Fakulta tělovýchovy a sportu, 2008. Sv. Diplomová práce. Vedoucí diplomové práce Vladislav Vomáčko.

BEDŘICH, L. & DOVALIL, J. *Sylabus z teorie a didaktiky sportu*. [Online] 2009. [cit.: 2020-6-3] Dostupné z <https://is.muni.cz/do/rect/el/estud/fsps/js09/sylabus/web/index.html>.

BERNACIKOVÁ, M., KAPOUNKOVÁ, K. & NOVOTNÝ, J. *Fyziologie sportovních disciplín*. [Multimediální internetová učebnice] Brno : Masarykova Univerzita, 2010.

BINTER, L. *Snowboarding*. 4. upravené vydání. Praha : Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-3981-6.2.

BINTER, L. *Snowboarding*. 2. vyd. Praha : Grada Publishing, 2002. ISBN 80-247-0246-0.

BINTER, L. & kol. *Snowboarding*. Praha : Grada Publishing, 2006. ISBN 978-80-247-6789-5.

BRYANTSEV, A. *Sochi 2014 Official Report*. Los Angeles : LA84 Foundation, 2014.

CIAMPI, B. & FEOLA, G. *Rapporto di Sostenibilita 2006*. Los Angeles : LA84 Foundation, 2006.

DICK, F. W. *Sports training principles*. London : Lepus Books, 1980.

DOVALIL, J. *Sportovní trénink*. Praha : Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-2118-7

DOVALIL, J. *Výkon a trénink ve sportu*. Praha : Olympia, 2002. ISBN 80-7033-760-5

DVOŘÁK, D. *Snowboarding: Metodika výuky*. Praha : Grada Publishing, 2014. ISBN 978-80-247-8915-6.

EVANS, H., GJERDE, A. & další. 2016. *Sports Reference LLC*. [Online] 18. 4. 2020. [cit.: 2020-05-05] Dostupné z <https://web.archive.org/web/20200418132155/https://www.sports-reference.com/olympics/winter/2006/SNB/mens-halfpipe.html>

- FTVS. *Evropská charta sportu*. 1992.
- FIRESTONE, M. *Extreme Halfpipe Snowboarding Moves*. Minnesota : Capstone Press, 2004. ISBN: 0-7368-2154-6.
- FIS. 2019. *Judges handbook - Snowboard & Freeski*. [Dokument] Oberhofen : International ski federation, 2019.
- FOURNY, D. & at., ed. *Encyklopedie sportu - Svět sportu slovem i obrazem*. Praha : Fortuna Print, 2003.
- FRANCE-PRESSE, A. *Clark Wins First Gold for U.S.* New York : The New York Times, 2002.
- FÁRA, J., NÁLEPKA, J. & KOTTING, P. *Windsurfing, závěsné létání a skateboarding*. Praha : Olympia, 1983.
- GERTSCH, Ch. *Iouri Podladtchikov – You only fly once*. Zurich : Buch & Netz, 2014.
- GRASSO, J., MALLON, B. & HEIJMANS, J. *Historical dictionary of the Olympic movement, fifth edition*. Lanham : Rowman & Littlefield, 2015. ISBN 978-1-4422-4860-1
- HARDING, J., LOCK, D. & TOOHEY, K. *A social identity analysis of technological innovation in an action sport: judging elite half-pipe snowboarding*. Routledge : Taylor & Francis, 2016. ISSN 1618-4742.
- HAWK, T. 2020. *Tony Hawk-Instagram*. [Online] 12. 8. 2020. [cit.: 2020-09-09] Dostupné z https://www.instagram.com/p/CDy21PIJWBZ/?utm_source=ig_web_button_share_sheet
- HENDL, J. *Kvalitativní výzkum*. Praha : Portál, 2005.
- HEWSON, A. K. *Shaun White*. Minnesota : Abdo Publishing Company, 2018. ISBN 978-1-532-11609-4.
- HOWELL, B. *Great Moments in Olympic Snowboarding*. Minnesota : Abdo Publishing Company, 2014. ISBN 978-1-624-03398-8.
- INTERNATIONAL OLYMPIC COMMITTEE. *Staging the Olympic Winter Games Knowledge Report*. Los Angeles : LA84 Foundation, 2010.

INTERNATIONAL OLYMPIC COMMITTEE. *Snowboard. Official Report of the XXI Olympic Winter Games - Results*. Los Angeles : LA84 Foundation, 2010.

INTERNATIONAL OLYMPIC COMMITTEE. *Official Results book: Sochi 2014*. Los Angeles : LA84 Foundation, 2014.

INTERNATIONAL OLYMPIC COMMITTEE. *Official report of the Olympic Winter Games PyeongChang 2018*. 2019.

JAMES, D. & HARDING, J. *Performance Assessment Innovations for Elite Snowboarding*. ElysEelvsievr iLetrdL., 2010. ISSN 1877-7058.

JANSA, P., DOVALIL, J. & BUNC, V. *Sportovní příprava: vybrané kinantropologické obory k podpoře aktivního životního stylu. Rozš. 2. vyd. . Praha : Q-art, 2009. ISBN 978-80-903280-9-9.*

JEŘÁBEK, P. *Atletická příprava: děti a dorost*. Praha : Grada, 2008. ISBN 978-80-247-0797-6.

JOHNSON, R. J., SHEALY, J. & YAMAGISHI, T. *Skiing Trauma and Safety*. West Conshohocken : ASTM, 2006. 0-8031-3400-2.

KALICHOVÁ, M. & kol. *Výzkum ve sportovním tréninku IV*. Brno : Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6493-5.

KOVÁŘ, R. & BLAHUŠ, P. *Stručný úvod do metodologie*. Praha : SPN, 1990.

LENHERT, M., KUDLÁČEK, M. & další. *Sportovní trénink I*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. ISBN 978-80-244-4330-0.

LOUKA, O. & VEČERKA, M. *Snowboarding*. Praha : Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1378-6.

LURIE, J. *Snowboarding*. Bratislava : Art area s.r.o, 1996. ISBN 80-967573-8-5.

LŮŽA, J. & NOSKOVÁ, P. *Základy snowboardingu*. Brno : Masarykova univerzita, 1998. ISBN 80-210-1962-X.

MANNO, R. *Les bases de l'entraînement sportif*. Paris : Revue Education Physique et Sport, 1992.

MILLER, N. D. *Reaching New Heights: The Kelly Clark Story*. Michigan : Zonderkidz, 2012. ISBN 978-0-310-72542-8.

- OVERSTREET, M. & NANORU, M. *Prkýnka na maso jsme uřízli: český skateboarding před rokem 1990*. Praha : Yinachi, 2013.
- PLATONOV, V. N. *Sovremennaja sportivnaja trenirovka*. Kiev : Zdorovje, 1980.
- POLYDOROS, L. *Awesome Snowboard: Tricks and Stunts*. Minnesota : Capstone Press, 2010. 978-1-4296-5412-8.
- RIEGEROVÁ, J., PŘIDALOVÁ, M. & ULBRICHOVÁ, M. *Aplikace fyzické antropologie v tělesné výchově a sportu*. Olomouc : Univerzita Palackého, 2006.
- RYAN, K. *The Illustrated Guide To Snowboarding*. Lincolnwood : Masters Press, 1998. ISBN 1-57028-144-0.
- SHINANO MAINICHI SHIMBUN, Inc. *Sixteen Days of Glory*. Nagano : The Organizing Committee for the XVIII Olympic Winter Games, 1998.
- ISHA. *Skiing Heritage*. Denver : International Skiing History Association, 2008, Sv. 20. ISSN 1082-2895.
- SLOC. *The Fire Within - 12 photographers' quest to capture the Olympic spirit presented in the official commemorative book of the Salt Lake 2002 Olympic Winter Games*. [Online book] Salt Lake City : LA84 Foundation, 2002. ISBN 0-9717961-0-6.
- SMITH, J. *The Art of Snowboarding*. New York : McGraw-Hill Education, 2006. 9780071456883.
- SNOWBOARDCROSS. [Online] 2020. Dostupné z <http://www.snowboardcross.cz/about/>.
- SPORTS-REFERENCE. 2020. *Sports-Reference*. [Online] 18. 4. 2020. [cit.: 2020-06-10] Dostupné z https://web.archive.org/web/20200417224700/https://www.sports-reference.com/olympics/winter/1998/SNB/mens-halfpipe.html#final_standings::none.
- SPORTS-REFERENCE. 2020. *Sports-Reference*. [Online] 18. 4. 2020. [cit: 2020-06-11] Dostupné z <https://web.archive.org/web/20200417224659/https://www.sports-reference.com/olympics/winter/1998/SNB/womens-halfpipe.html>.
- SYNEK, M., MIKAN, P. & VÁVROVÁ, H. *Jak psát bakalářské, diplomové, doktorské a jiné písemné práce*. Praha : Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1819-0.

- ŠAFÁŘ, M. & HŘEBÍČKOVÁ, H. *Vybrané kapitoly z mentálního tréninku*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. ISBN 978-80-244-4366-9.
- ŠTUMBAUER, J. & VOBR, R. *Moderní lyžování*. České Budějovice: Kopp, 2005, ISBN 80-7232-266-4.
- TETER, H. & SCHULTZ, T. *Mastering Snowboarding*. Leeds : Human Kinetics, 2012. ISBN 978-1-4504-1064-9.
- MACARTHUR, PAUL J. *The Top Ten Important Moments in Snowboarding History*. 2010. Washington, D.C. : Smithsonian, 2010.
- THORPE, H. *Snowboarding : The Ultimate guide*. Santa Barbara, California : Greenwood, 2012. ISBN 978-0-313-37623-8.
- VOBR, R. *Snowboarding*. České Budějovice : Kopp, 2006. ISBN 80-7232-296-6.
- WALLECHINSKY, D. & LOUCKY, J. *The complete book of the Winter Olympics*. London : Aurum, 2010. ISBN 978-1-84513-491-4.
- WEIS, CH. *Snowboarding od A do Z*. Praha : Český spisovatel, 1993. ISBN 80-202-0459-8.
- WONG, E. *Americans Sweep the Halfpipe*. New York : The New York Times, 2002. ISSN 0362-4331.
- ZAHRÁDNÍK, D. & KORVAS, P. *The iIntroduction into Sports training*. Brno : Masarykova Univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-5891-0.
- ZUCHINI, E. & KIM, M. *Official Results Book Snowboard*. PyeongChang : The PyeongChang Organising Committee for the XXIII Olympic Winter Games. PyeongChang, 2018.